

ස්ථානීය පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම
(SSE & SMP)

ආපදා ස්ථානීය අංක 26
අත්වැල්කොට ගංගාරාමය
කළුතර දිස්ත්‍රික්කය - ගොනු අංක 8
2018 ඔක්තෝබර්

ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව
(AIIB)

සැකසුම:

පාරිසරික අධ්‍යයනය සහ සේවා අංශය
ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
99/1, ජාවත්ත පාර
කොළඹ 05

Tel: 011-2588946, 011-2503431, 011-22500354

පටුන

1. හැඳින්වීම.....	1
2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය.....	1
3. නායයෑම් ව්‍යාසනය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු.....	2
4. පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග.....	4
5. නාය ප්‍රදේශය හා නාය අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර හා වර්තමාන අවධානම් මට්ටම.....	4
6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක්.	5
7. ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්.....	5
8. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම	6
8.1 හිතකර බලපෑම.....	6
8.2 අහිතකර බලපෑම.....	6
8.2.1 ඉඩම් වලට හා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිවිසුම් මාර්ග අවහිර වීම.....	6
8.2.2 ශාක හා සත්වයින්ට සිදුවිය හැකි පාරසරික හා ජීව විද්‍යාත්මක බලපෑම.....	7
8.2.3 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවට සිදුවිය හැකි බලපෑම.....	7
8.2.4 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්.....	7
8.2.5 ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා සිදුවන ජල දූෂණය මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම.....	7
8.2.6 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (එලිමහන් ස්ථාන වල) ලෙස වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව.....	8
8.2.7 පහල ගංඟා ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිත කරන්නන්ට සිදුවන බලපෑම.....	8
8.2.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටළු.....	8
8.2.9 වායු දූෂණය හා සම්බන්ධ ගැටළු.....	8
8.2.10 ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන ශබ්දය දූෂණය, කම්පන, පිපිරීම් වැනි තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වලට හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවිය හැකි හානි.....	8
8.2.11 වැඩබිමේ සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශවාසීන් අතර ඇතිවිය හැකි නොසන්සුන් තත්ත්වයන්.....	9
8.2.12 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්.....	9
8.2.13 ඉදිකිරීම් අතරතුර ප්‍රදේශවාසීන් වැඩබිමට පිවිසීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්	9
8.2.14 පුපුරණ ද්‍රව්‍ය සහ එවැනි වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්.....	9
8.2.15 ඉදිකිරීම් කටයුතු හා මහජන ආරක්ෂාව: මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට ඇති අවධානම.....	9
8.2.16 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සේවක ආරක්ෂාව.....	9
9. මහජනතාව, අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්.....	10
9.1 අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමග පැවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම 3- පැවැත්වූ උපදේශන සේවාවන් හි ඡායාරූප).....	10

10. විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් :ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග හෝ මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය වන සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් ඇතිවන අංශයන්	10
10.1 ජලය හෝ තෙත් බිම් සඳහා වන බලපෑම්) ඇල මාර්ග වල අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමෙන් සිදුවන ගැටළු .(නායයාම් ස්ථානයේ ඉදිකිරීම / පිළිසකර කිරීම තුළින් දිගුකාලීන බලපෑම් සහ වියහැකි බලපෑම් සහ අවදානම් තත්ත්වය	10
10.2 බාදන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත බලපෑම් හා ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්	10
10.3 ප්‍රවාහන හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවන බලපෑම) විශේෂයෙන් තාවකාලිකව පිවිසුම් මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග අහිමි වීම, වාහන තදබදය(.....	11
10.4 පොදු සේවා සැපයීමේදී පහල ප්‍රදේශයට සිදුවන බලපෑම) ජල සැපයුම, අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම, විදුලිය සැපයීම, ආදිය(.....	11
10.5 සත්ව හා ශාක විශේෂ වලට සිදුවන පාරිසරික, ජෛව විද්‍යාත්මක බලපෑම්.....	11
10.6 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාව මත ඇති කරන බලපෑම	11
10.7 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත්) ඒලිමහන් ස්ථාන වල (වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව	11
10.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සහ ජලය අපවිත්‍ර වීම	11
10.9 ඉදිකිරීම් භූමියට ආසන්නව වාසය නරන ඉහල හා මධ්‍ය වශයෙන් අතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන් (නාය ඉහල ප්‍රදේශය, පහල ප්‍රදේශය හා පහල ගංඟා නිම්න ප්‍රදේශය).....	12
10.10 නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කල යුතු ප්‍රදේශය තුල පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන	12
10.11 නාය ස්ථානයට අසලින්ම පිහිටි ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන.....	12
10.12 වැඩබිම් තුලට සාමාන්‍ය පුද්ගලයින් ඇතුල් වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය.....	12
10.13 සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු - කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් ඉක්මවා යන විශේෂිත H & S (සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා ක්‍රමවේදයන්) `	12
10.15 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම.....	12
11. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් සහ විරෝධතා නොමැති බව.....	12
11.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	12
11.2 අදාල ස්ථානයේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන අනුමැතිය.	13
11.3 මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතිය.	13
11.4 වෙනත් අනුමැතීන්.....	13
11.5 පුද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ගැනීම / විරෝධතා නොමැති බව /නීත්‍යානුකූලව බැඳුණු එකඟතාවයන්.	13
12. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම(ESMP)	14
12.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්රියාකාරී සැලැස්ම	14
12.2 ජනතාව ඉවත් කිරීම	14
12.3 භානියට පත් භෞතික ව්‍යුහයන් , යටිතල පහසුකම් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියා පටිපාටිය	15
12.4 ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් දේපල අහිමි - භාවිතයන්- භාණි වීම් සඳහා වන වන්දි ඉල්ලාසිටීම්	15
12.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කල යුතුය....	15
12.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික / සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රවේදයන් සලකා බැලීම.....	15

12.7 ඉදිකිරීම් අදියර අතරතුර බලපෑම් අවම කිරීම	17
12.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්.....	17
12.7.2 ස්ථානීය හානි අවම කිරීම	18
13. ව්‍යාපෘති ස්ථානය අධීක්ෂණය කිරීම.....	21
14. දුක් ගැනවිලි වලට සවන් දීම.....	22
15. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම.....	22

ඇමුණුම් ලැයිස්තුව

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ චෝදන ඡායාරූපය	i
ඇමුණුම II: ආපදා තත්වයේ ස්වභාවය හා උපදේශන අවස්ථා	ii
ඇමුණුම III: පාර්ශවකරුවන් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡා තුළදී අනාවරණය වූ විශේෂ කරුණු	iii
ඇමුණුම IV: රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් හා පාරිසරික ආයතන වලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත ක්‍රමවේදය.....	iii
ඇමුණුම V: අධ්‍යයන කණ්ඩායම	iv
ඇමුණුම VI: විමර්ශන ලැයිස්තුව.....	iv

රූපසටහන් ලැයිස්තුව

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුගල් ඡායාරූපය	2
රූපය 2a: නායයාම් ප්‍රදේශය සහ ගංගාරාම විහාරය.....	3
රූපය 2b: පහල ප්‍රදේශයෙන් ගලා යන පැළෑටි ගඟ ඇල	3
රූපය 2c: ඉහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය	3
රූපය 2d: ගංගාරාම විහාරය, අත්වැල්තොට	3
රූපය 3: නායයාම් සිදුවූ ප්‍රදේශයේ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිහිටීම පිළිබඳ දළ රූප සටහන.....	4

වගු ලැයිස්තුව

වගුව 1: අනුමැතීන් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල නියමය	14
වගුව 2: සැලසුම් අදියරයේදී පාරිසරික හා සමාජතත්ව සලකා බැලීම්	15
වගුව 3: ES & HS සමඟ අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවධානය	17
වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර	18
වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර	21
වගුව 6: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම	22
වගුව 7: තොරතුරු රැස්කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධ කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්.....	23

කෙටි යෙදුම්

AIIB	ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව Asian Infrastructure Investment Bank
CEA	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය Central Environmental Authority
DFC	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව Department of Forest Conservation
DS	ප්‍රාදේශීය ලේකම් Divisional Secretary
DWLC	වන ජීවී දෙපාර්තමේන්තුව Department of Wild Life Conservation
EH & S	පරිසර හා සමාජ ආරක්ෂණ Environmental Health & Social
E & SU of PMU	පාරිසරික සමාජ ආරක්ෂණ හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ අංශය Environmental & Social Unit of Project Management Unit
E & S & H & S unit of PMU	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ පාරිසරික හා සමාජ සහ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂක ඒකකය Environmental & Social & Health & Safety Unit of Project Management Unit
ESMF	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව Environmental and Social Management Framework
ESMP	පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම Environmental Social Management Plan
SSE & SMP	නිශ්චිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම Site Specific Environmental and Social Management Plan
GN	ග්‍රාම නිලධාරී Grama Niladhari
GOSL	ශ්‍රී ලංකා රජය Government of Sri Lanka
GSMB	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය Geological & Mines Bureau
NBRO	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය National Building Research Organization
RDA	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය Road Development Authority

1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා රජය ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව (AIB) හා සම්බන්ධ වෙමින් එම බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර මත ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් 6ක දිස්ත්‍රික්ක 11ක නාය යෑම් සිදුවන ස්ථාන පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය පරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණමය වශයෙන් AIB බැංකුවේ හා ලංකා රජයේ නීතිරීතිවලට අනුකූලව සිදුවිය යුතුය. ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය සහ එහි ක්‍රියාවලිය සැලකිල්ලට ගනිමින් AIB බැංකුව අපේක්ෂා කරන පරිදි ඔවුන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූල වන පරිදි පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවක් (ESMF) සකසා ඇත.

පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවහි (ESMF) අරමුණු වන්නේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී AIB බැංකුවේ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ජාතික පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රඥප්තිය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීමයි. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය වශයෙන්; ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (ජා.ගො.ප.ස.) සමස්ත ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සකස් කරනු ලබන පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ රාමුව, ව්‍යාපෘතියට අදාළ පාර්ශවයන් ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පාරිසරික , සමාජ , සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ තත්ත්වයන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් වන එබැවින් එවැනි වෙනස් වන නිශ්චිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. එමනිසා පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවට අනුව පාරිසරික සහ සමාජයීය ඇගයීම් සඳහා එක් එක් නායයාම් ස්ථානයට විශේෂිත වූ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ වාර්තා (SSE & SMP) සකසා ඇත. එම ස්ථානයේ විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලසුම් මගින් විශේෂිත පිළිසකර ක්‍රමවේදයන්, සෞඛ්‍ය, සමාජ සහ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සම්බන්දයෙන් සලකා බැලිය යුතු අංශයන් පිළිබඳ ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් කාලය තුළ අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ලබාදෙනු ඇත.

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ අත්වැල්තොට ගංගාරාම විහාරස්ථානය අසල නායයාම් අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ආපදා ස්ථානයකි. එම ස්ථානය සඳහා විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කර ඇත. ගැඹුරු පාරිසරික හා සමාජ අධ්‍යයනවකින් පසුව මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

- I. ව්‍යාපෘතියට අදාළ කලාපයේ සංවේදී පාරිසරික හා සමාජීය අංග හඳුනා ගැනීම.
- II. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් හඳුනා ගැනීම.
- III. හානිය අවම කරන පියවර යෝජනා කිරීම.
- IV. මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ වන පාරිසරික සහ සමාජ නිරීක්ෂණ අවශ්‍යතා තීරණය කිරීම.
- V. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන අතරතුර අදාළ පාරිසරික නියාමයන් හා ක්‍රියාපටිපාටීන් අධ්‍යයනය කිරීම.

2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය

ස්ථාන අංක 26, ගොනු අංකය-8, කළුතර දිස්ත්‍රික්කය, අත්වැල්තොට ගංගාරාම විහාරය අසල නායයාම.

ස්ථානීය තොරතුරු

- I. බස්නාහිර පළාතේ කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ බදුරලිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ අත්වැල්තොට ග්‍රාම නිලධාරී වසම යටතේ පරිපාලනමය කටයුතු සිදු කෙරේ. බදුරලිය - කලවාන ප්‍රධාන මාර්ගයේ කිලෝමීටර් 49 ක දුරින් අත්වැල්තොට ගංගාරාම විහාරස්ථානය පිහිටා ඇත.
- II. මෙම ස්ථානයට ආසන්නතම නගරය වන්නේ බදුරලිය නගරයි, එය 8 km ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත.
- III. ස්ථානීයයේ GPS අගය 6.543632 N, 80.283237 E. (යොමුව: රූපය 1. ස්ථානයේ ගූගල් ඡායාරූපය.)
- IV. පාරුපත මුකලාන කඳු බෑවුමේ (වන රක්ෂිතය) නායයාමක් සිදු වී ඇති අතර, එහි සුන්බුන් පෞද්ගලික ඉඩම් කීපයක් සහ ප්‍රධාන මාර්ගය ඔස්සේ පහතට ගලා යාමෙන් මෙම හානිය සිදු වී ඇත.

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුහල් ඡායාරූපය .යොමුව: වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා ගුවන් ඡායාරූපය ඇමුණුම 1 යටතට ඇතුළත් කර ඇත.

3. නායයෑම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු

2017 මැයි මස 25 සහ 26 යන දිනවලදී සිදු වූ අධික වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් 2017 මැයි 26 දින නායයාම් සිදුවී ඇත. මෙම සිද්ධිය හේතුවෙන් වර්ග මීටර් 20000 ක් පමණ ඉඩම් ප්‍රමාණයක් නායයෑමට ලක්ව තිබේ. පාරුපත මුකලාන කඳු මුදුනේ ස්ථාන දෙකකින් නායයාම් ආරම්භ වී ඇත. කඩා වැටුණු පස් සුන්බුන් ලෙස පහල ප්‍රදේශයට ඇදී ගොස් ප්‍රධාන මාර්ගය හා අවහිර කරමින් තැන්පත් ව ඇත. මාර්ගය පහලින් ගලා යන පැළැන් ගඟ ඇල තාවකාලිකව අවහිර වීමක් ද සිදුව ඇත.

සිදුව ඇති හානියේ ස්වභාවය

බදුරලිය - කලවාන මාර්ගය දෙපස නිවාස 7 ක් සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වී ඇති අතර, එහි පදිංචිකරුවන්ගේ මරණ සංඛ්‍යාව 9 කි. කඩා වැටී ඇති බැවුමේ සිට පහලින් පිහිටි අසල ගංඟාව, පාෂාණ කැබලි, නිවාස සහ දේපල, මළ සිරුරු ආදී සියල්ල ඇළ තුළ තැන්පත් වීම සිදුව ඇත. මෙම සුන්බුන් තැන්පත් වීම මාර්ගයේ ගමනා ගමනයට සම්පූර්ණයෙන්ම බාධා සිදු වී තිබුණි .

කලවාන නගරයේ සිට සිට බදුරලිය දක්වා වූ පිටිසුම අවහර වීමත් සුන්බුන් ගංඟාව තුළ තැන්පත් වීමත් සමග ගංඟාව පිටාර ගැලීම හේතුවෙන් බලධාරීහු දින කිහිපයකට මාර්ගය වසා ඇත. මේ හේතුවෙන් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මාර්ග භාවිතා කරන මගීන්ට බාධා සිදු වී ඇත.නායයාම් සිදුවූ කඳුවැටිය "දිගන කන්ද" රක්ෂිතයේ මායිම වන පරුපත මුකලාන කන්ද ලෙස හැඳින්වේ. නායයෑම හේතුවෙන් වනාන්තර ප්‍රදේශයේ කොටසක්ද පහලට කඩා වැටී ඇත.

රූපය 2a: නායයාම් ප්‍රදේශය සහ ගංගාරාම විහාරය

රූපය 2b: පහල ප්‍රදේශයෙන් ගලා යන පැළෑන් ගඟ ඇල

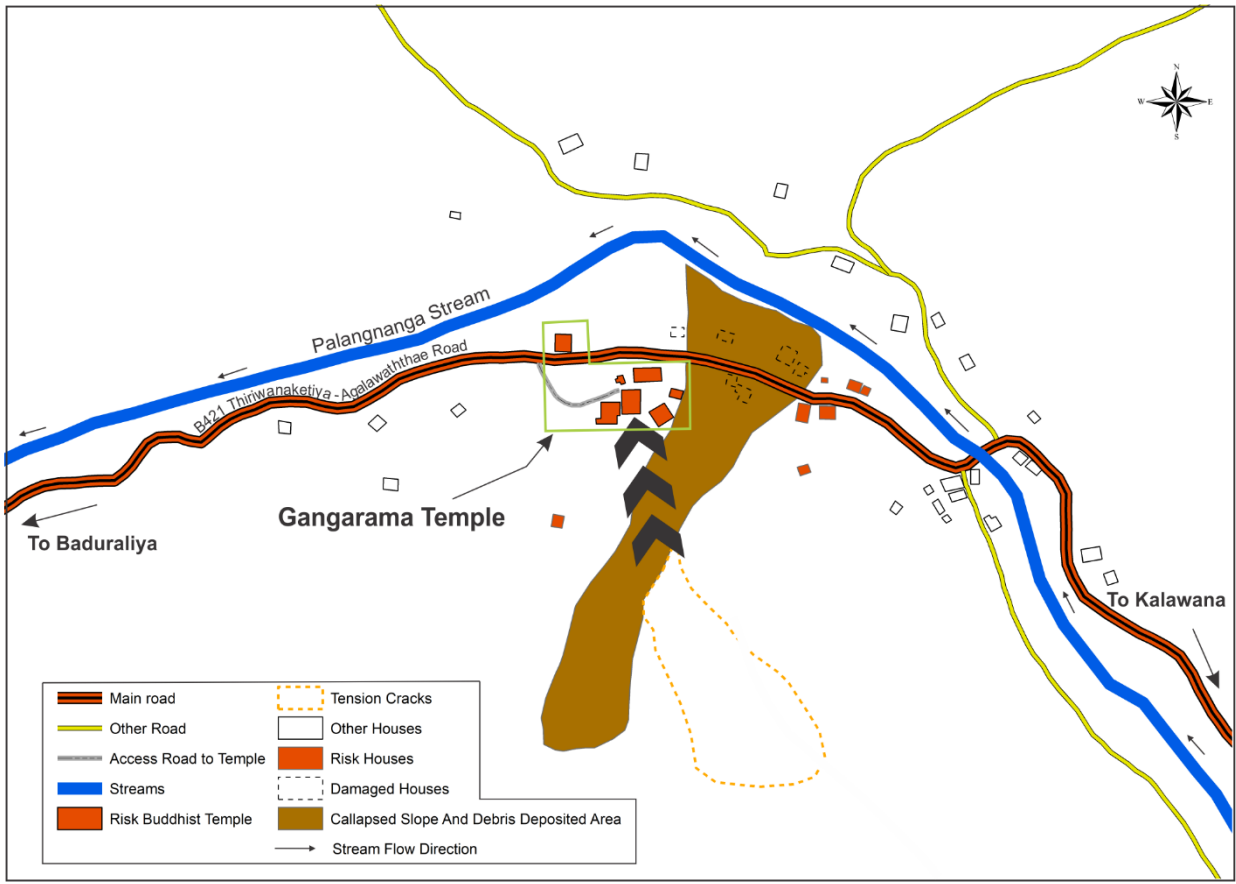

රූපය 2c: ඉහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය

රූපය 2d: ගංගාරාම විහාරය, අත්වැල්තොට

රූපය 2: නායයාම සිදුව ඇති ප්‍රදේශයේ ඡායාරූප

රූපය 3: නායයෑම සිදුවූ ප්‍රදේශයේ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිහිටීම පිළිබඳ දළ රූප සටහන

4. පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

අවදානම අවම කිරීම සඳහා ජලපවහන සිදුවන ඇල මාර්ග පිළිසකර කිරීම වැනි කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් මේ වන විට අනුගමනය කර නැත. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් අදාළ ප්‍රදේශය පරීක්ෂා කොට, අස්ථායී බෑවුම් අංශ වෙන් කර හඳුනාගෙන ඇති අතර නිවාස හා විහාරස්ථානට සිදුවිය හැකි හානියේ ස්වභාවය පිළිබඳව අවදානම තක්සේරු කර ඇත. අවදානමට මුහුණ දී ඇති නිවැසියන්, අවදානම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවේ දී ක්ෂණිකව ගත යුතු ආරක්ෂක පියවරයන් පිළිබඳව දැනුවත් කර ඇත. අත්වැලේතාට ගංඟාරාම විහාරස්ථානයට දැඩි අවදානමක් පවතින බව දැනුවත් කර ඇත.

පවතින අවදානම හේතුවෙන් කර ඇති ඉවත් කිරීම්:

අවට පවතින නිවාස 17 ක් අතරින් ඉහළ අවදානමක් සහිත නිවාස 15 ක් දැනටමත් ඉවත් කර ඇත. සුදුසු නිවසක් හෝ ඉඩමක් සොයා ගන්නා තෙක් පවුල් 2 ක් තාවකාලික ස්ථාන වල නැවතී ඇත. පූජ්‍ය වරකාගොඩ කස්සප හිමිපාණන් වහන්සේ පමණක් ගංඟාරාම විහාරස්ථානයේ වැඩ වාසය කරයි. නායයෑම සිදු වීමෙන් පසුව නායක ස්වාමීන් වහන්සේ දින කීපයක් තාවකාලිකව වෙනත් විහාරස්ථානයක වැඩ වාසය කර නැවත ගංඟාරාම විහාරස්ථානය ට ස්ථිරවම වැඩ වාසය සඳහා නැවත පැමිණ ඇත .

5. නාය ප්‍රදේශය හා නාය අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර හා වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

නායයෑමේ බෑවුම පාරු පත්ත කන්දෙන් ආරම්භ වී ඇති අතර එය දිගහ කන්ද රක්ෂිත වනාන්තරයෙන් මායිම වේ. මෙම කඳුවැටිය විශාල වශයෙන් වනාන්තරයකින් ආවරණය වී ඇති බෑවුම් ප්‍රදේශයකි. ජනාවාස වලට ඉහලින් ඇති ඇතැම් ප්‍රදේශ තේ වාගා වලින් යුක්ත වේ. නායයෑම සිදුවූ බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ හා මාර්ගය දෙපස ජනාවාස වලින් යුක්ත වේ. "අත්වැල්තොට ගංඟාරාම විහාරය" නමින් හැඳින්වෙන බෞද්ධ විහාරස්ථානය පිහිටා තිබෙන්නේ සුන්බුන් ගලා ගිය මාර්ගයට යාබදව එක් පසෙකිනි. නායයෑමේ දී, සුන්බුන් විහාරස්ථානයේ මායිමට ආසන්නව ගමන් කර ඇති අතර, ආශ්වරියමත් ලෙස විහාරස්ථානයට කිසිදු හානියක් නොවන ලෙස ගමන් කර ඇත. පහල ප්‍රදේශයෙහි " පැළැන් ගහ" නමින් හැඳින්වෙන ඇල, මහා මාර්ගයට

සමාන්තරව ගමන් කරයි. හානි වූ නිවාස හා දේපළවල සුන්බුන් හා හා විශාල ගල් කැබලි තවමත් ඇල මාර්ගයේ එක් පසෙකින් දැකිය හැකිය.

වර්තමානයේ විහාරස්ථානයට යාබදව පිහිටි බැවුමේ අස්ථාවර වීම ඉතා අධික වී ඇති අතර බාදනයට ද ලක්ව ඇත. ජා.ගො.ප.සං. විමර්ශනයට අනුව, නායගිය ප්‍රදේශයේ ඉහලට වන්න තවමත් අස්ථාවර බැවුම පවතින අතර ඒවා සක්‍රීය වුවහොත් විහාරස්ථානය හා ඉතිරිව ඇති නිවාස කීපයක් එයට හසු වීමේ ඉහල අවධානමක් පවතී.

ඒ අනුව නිවාස 17 ක් ඉහළ අවදානමක් පවතින අතර නිවාස 06 ක් මධ්‍යයම අවධානම සහිත ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇත. මීට අමතරව, ප්‍රදේශයේ වැදගත් බෞද්ධ සිද්ධස්ථානයක් වන අත්වැල්තොට ගංගාරාමයද අධි අවදානම කාණ්ඩය යටතේ ශ්‍රේණි ගත කර ඇත. ආගමික කටයුතු සඳහා විහාරස්ථානයට පැමිණෙන බැතිමතුන් හා විහාරස්ථානයේ ගොඩනැගිලි වෙත ඉතා ඉහල අවධානමක් පවතී.

වර්තමානයේ පවතින අවධානම තත්වයට විහාරස්ථානයේ ආගමික කටයුතු සඳහා පැමිණෙන බැතිමතුන් හා පන්සල සතු ගොඩනැගිලිද අයත් වේ. එදිනෙදා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන පහසුකම් වන (ප්‍රවේශ මාර්ග පහසුකම්, සන්නිවේදන පහසුකම් ආදිය) ඉක්මනින් යථා තත්වයට පත් කල නොහැකි තත්වයට පත් වීමක් සිදුව ඇත. සිදු වූ ආපදාවත් සමගම ඇල මාර්ගය අවහිර වීම හේතුවෙන් තාවකාලිකව නිවාස කීපයක් ගංවතුර අවධානමකටද මුහුණ දී තිබේ. එබැවින් එම නිවාස, ආගමික කටයුතු සඳහා විහාරස්ථානයට පැමිණෙන බැතිමතුන්, ගමනා ගමනය සඳහා මාර්ගය භාවිතා කරන ජනතාවද නැවතත් එවැනි අවධානම තත්වයකට ලක් වීමේ වැඩි ඉඩකඩක් පවතී. මෙම මාර්ගය ඉතා වැදගත් කමකින් යුතු මාර්ගයක් වේ. බස්නාහිර පළාත හා සබරගමුව පළාත සම්බන්ධකරණ ලබන මාර්ගයක් වන මෙය භාවිත කරමින් කළුතර සහ රත්නපුර යන නගර අතර විශාල මගීන් පුමාණයක් දෛනිකව හුවමාරු වේ. මගී ගමනාගමනයට අමතරව කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන (තේ, රබර් වැනි) හා අනෙකුත් ආර්ථිකමය වටිනාකමක් ඇති ද්‍රව්‍ය මෙම නගර අතර හුවමාරු වීම සිදු වේ.

6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳන්වීමක්.

ඉහත පැහැදිලි කළ පරිදි, යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානය තියුණු කඳු බැවුම් සහිත ප්‍රදේශයක පිහිටා ඇත. ජනාවාස සහිත ප්‍රදේශය බැවුමේ පහල කොටසේ මාර්ගය දෙපසට වන්න පිහිටා ඇත. ඉහල ප්‍රදේශය විශාල වනාන්තර ප්‍රදේශයක් වන අතර එය දිගු රක්ෂිතය නම් වේ. තේ වගාව ගෘහ වගාවක් ලෙස ප්‍රදේශ පුරා ඉතා බහුල වශයෙන් පැතිරී ඇත. යෝජිත අවධානම අවමකිරීමේ ස්ථානයට යාබදව බෞද්ධ විහාරස්ථානයක් වන අත්වැල්තොට ගංගාරාම විහාරය පිහිටා ඇත.

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී බලපෑමට ලක්විය හැකි අංග සහ සේවාවන්:

- i. මාර්ගය, මාර්ගයේ ගමන් කරන වාහන සහ පදිකයින්
- ii. ස්වාමීන් වහන්සේලා, විහාරස්ථානයට පැමිණෙන බැතිමතුන් සහ එහි පැවැත්වෙන ආගමික කටයුතු.
- iii. විහාරස්ථානයේ වැදුම් පිදුම් කරණු ලබන විශේෂිත වූ ගොඩනැගිලි
- iv. මාර්ගයට ආසන්නව පිහිටි නිවාසවල තවමත් ඉවත්කර නොමැති පදිංචිකරුවන්
- v. ඉරිදා දහම අධ්‍යාපනය සඳහා පැමිණෙන දරුවන්.
- vi. පැළැන් ගහෙහි ජලයෙහි ගුනාත්මක භාවය, ගෘහස්ත ජල පරිභෝජනය සඳහා යොදා ගන්නා උල්පත් ජලය සහ විශේෂ ආගමික කටයුතු සඳහා ජලය භාවිත කිරීම. (සමන් දේවාලයෙහි "දිය කැපීම" උත්සවය).

7. ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්

මෙම ආපදා අවධානම අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ප්‍රදේශයට කුමන ආකාරයේ පිළිසකර කිරීමක් කල යුතුද යන්න තීරණය කිරීම, ආපදාවේ ස්වභාවය හා එහි ප්‍රමාණය අනුව ගත් කල ඉතා සංකීර්ණය. අස්ථාවර බැවුමේ ඇති ජල මාර්ග නිසි ක්‍රමවේදයක් යටතේ බැස යාමට සැලැස්වීම, සංවේදී කලාප වන මාර්ගය හා පහල ඇල මාර්ගය අවහිර වීම වැලැක්වීම සඳහා විශාල ගල් හාදක යොදා සුන්බුණු ගලා යෑම වැලැක්වීම සහ බැවුම තවදුරටත් සොදා යෑම වැලැකෙන සුදුසු ශාක වර්ග යොදාගෙන භූමිය සකස් කිරීම වැනි ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද අනුගමනය කළ යුතුය.

8. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ කාර්යයන් හා සම්බන්ධ සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම

8.1 හිතකර බලපෑම

මෙම බැවුමේ අවධානම් තත්ත්වය අවම කිරීම, අංශ ගනනාවක් ඔස්සේ අවට ප්‍රදේශයට සහ එහි වෙසෙන්නන්ට වැදගත් වන ආකරය පහත පරිදි වේ.

සිදු වී ඇති මෙම ආපදාව හේතුවෙන් අවට ප්‍රදේශවාසීන්ගේ මානසික තත්ත්වය විවිධ පැති වලින් පහත වැටීමට හේතුවක් වී ඇත. බෞද්ධ විහාරස්ථානය වසර 70ක් පමණ පැරණි එකකි. මෙම විහාරස්ථානය ස්ථාපිත වීමට මුල් කාලයේ ප්‍රදේශය තුළ වාසය කළ බෞද්ධ ජනතාවගේ ශක්තිමත් සමාජ සම්බන්ධතා හේතුවෙන් මෙහි ඉඩම් ආවරණය දායකත්වයෙන් ගොඩ නැගී ඇත. අත්වැල්තොට, අඹේගොඩ, දිගන සහ මොරපිටිය යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 4ක බැතිමතුන් 1500ක් පමණ විහාරස්ථානයේ සංවිධානය කෙරෙන විවිධ වූ ආගමික වැඩසටහන් වලට සම්බන්ධ වේ. ප්‍රදේශවාසීන් ආගමික සිරිතක් වශයෙන් විහාරස්ථානයට අවශ්‍ය ආහාර ආධිය ලබා දීමට බැඳී සිටී (එය දානය පිරිනැමීම වශයෙන් හඳුන්වයි). දානය පිරිනැමීම පවුල් 700 පමණ සිදුකරයි. මෙම විහාරස්ථානට අමතරව ආසන්නයේම පිහිටා ඇත් විහාරස්ථානය මොරපිටිය ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇත.

බෞද්ධ විහාරස්ථානයකට ඇතුළත් විය යුතු සියළු අංග මෙම විහාරස්ථානයේ අඩංගු වේ. වන්දනාමාන කටයුතු සඳහා බුදු රජානන් වහන්සේගේ අනුරුව පැරණි ගෘහනිර්මාණ ශිල්පයන්ට අනුකූලව නිර්මාණය කර ඇති පිළිම ගෙය තුළ තැන්පත් කර ඇත. සර්වඥ ධාතුන්වහන්සේලා තැන්පත් කර සාදා ඇති වෛත්‍ය රාජයානන් වහන්සේ, බෝධිත් වහන්සේ, (පූජනීය ජයශ්‍රීමහා බෝධිත් වහන්සේගේ ශාඛාව) ආවාස ගෙය, සීමා මාලකය (උපසම්පදා කටයුතු වෙනුවෙන් විශේෂිත වූ ගොඩනැගිල්ල) යන අංග වලින් විහාරස්ථානය සමන්විත වේ. අවට ගම්මාන වල ජනතාව ඇත අතීතයේ සිටම බෞද්ධ විහාරස්ථානය හා සමාජ හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් ඉතා සමීප සබඳතාවයන් පවත්වයි. මෙම විහාරස්ථානයට ඉපැරණි වටිනාකම් එකතු වීමට තවත් හේතුවක් ලෙස බුද්ධ මන්දිරය සිතුවම් කිරීම ආචාර්ය සොයිලියස් මැන්දිස් කලා කරව්‍යයන් අතින් සිදු වී තිබීම දැක්විය හැකිය.

තවද 2 කි.මී පමණ ආසන්නයේ සබරගමුව පළාතේ මායිමේ ඇති සමන් දේවාලය (බුදුන් සරණ ගිය දෙවි කෙනෙකු වශයේ බෞද්ධයන් විසින් හඳුන්වයි) මෙම විහාරස්ථානයට අමතර වටිනාකමක් එකතු වීමට හේතු වී ඇත. මෙම දිස්ත්‍රික්ක දෙකෙහිම ජනතාව මහත් වූ හක්තියෙන් යුක්තව සමන් දේවියන් වැඳුම්පිදුම් කරයි. ගංභාරාම විහාරස්ථානයේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ මූලිකත්වයෙන් වාර්ගිකව විවිධ වූ ආගමික වැඩසටහන් මෙම සමන් දේවාලය හා සම්බන්ධකරමින් සිදු කරණු ලබයි. දේශීය සංස්කෘතිකාංග ඇතුළත්ව වාර්ෂිකව පෙරහැර පැවැත්වීමද සිදු කරයි.

මෙම විහාරස්ථානයේ බෞද්ධ විහාරස්ථාන වල ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු කේන්ද්‍රගත වී ඇති ප්‍රදේශය තුළ බෞද්ධ ජනතාව සමග ශක්තිමත් සංස්කෘතික හා සමාජ අන්තර් සබඳතාවයක් ඇත. තවද විහාරස්ථානය කඳුකර වනාන්තරයක් ඒ අසලින් ගලා බසිනා ගංගාවක් අතර පිහිටා තිබීමත් හා විහාරස්ථානයේ ගෘහනිර්මාණ ශිල්පයන් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලාංකීය ගැමි පරිසරයේ සුන්දරත්වය මානාව පිලිඹිඟු වේ.

එබැවින් ආපදා ස්ථානයේ යොජිත ව්‍යුහාත්මක වශයෙන් සිදු කරනු ලබන පිළිසකර කිරීම් වලින් පසු බැවුම ස්ථාවර වීමත් මාර්ගය භාවිතා කරන්නන් ගේ ආරක්ෂාවත් සැලසෙනු ඇත. එසේම බෞද්ධ විහාරස්ථානයේත් එහි ගොඩනැගිලි ආදියේත් සහ බතිමතුන්ගේත් ආරක්ෂාව වහවුරු වීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය සෘජු ලෙසම බලපානු ලබයි.

8.2 අහිතකර බලපෑම

8.2.1 ඉඩම් වලට හා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිවිසුම් මාර්ග අවහිර වීම

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සැලසුම් කර ඇති භූමියට මාර්ග සංවර්ණධන අධිකාරිය සතු (RDA) මාර්ගයෙන් කොටසක්ද, පුද්ගලික ඉඩම්, විහාරස්ථානයට අයත් ඉඩම් කොටස් ද, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පාලනය වන වනාන්තරයේ කොටසක් ද අයත් වේ. එසේම මෙම භූමි භාගයේ ඉතා විශාල ප්‍රමාණයක් මේ වන විට නායයෑම හේතුවෙන් විනාශ වී අති අතර ඉදිරියේ දී එවැනිම භූමි ප්‍රමාණයක් නාය යෑමටද ඉහල අවධානමක් ඇත. එසේ වුවහොත් විහාරස්ථානයේ ගොඩනැගිලි වලටද හානි පැමිණෙනු ඇත. එසේ සිදුවුවහොත් නායයෑමෙන් හා සුන්බුන් තැන්පත් වීමෙන් අහිමි වන භූමි ප්‍රමාණය ඉතා ඉහල බැවින් ඉඩම් හිමියන් හට එම ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමටත් එයින් ගත හැකි ලාභ ප්‍රයෝජන ද ඉතා අල්ප වනු ඇත. කෙසේ වෙතත් බොහෝ නිවාස හා ඉඩම් වලට පිවිසීමට ඇති විවෘත මාර්ගයක් වන මෙය අවහිර වුවහොත් ඒවාට සහ සේවා මධ්‍යස්ථාන වලට පිවිසීම සම්පූර්ණයෙන්ම අවහිර වනු ඇත.

8.2.2 ශාක හා සත්වයින්ට සිදුවිය හැකි පාරසරික හා ජීව විද්‍යාත්මක බලපෑම

කළුතර අඩවි වන කාශීලය පවසන පරිදි දිගින් වන රක්ෂිත මායිමේ කොටසක් මෙම ව්‍යාපෘති භූමියේ එක් කෙලවරකට වන්න පිහිටා ඇත. කඳුකර වනාන්තර සහ උප කඳුකර වනාන්තර ලක්ෂණ වලින් මේවා යුක්ත වේ. ව්‍යාපෘතිය ප්‍රසාරණය වන භූමි ප්‍රමාණය හා සැලකීමේ දී වනාන්තරය පිහිටි ප්‍රදේශය දක්වා විහිද ගියද ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් වනාන්තරයට විශාල හානියක් සිදු වීමට ඇති ඉඩකඩ ඉතා සීමිතය. කෙසේ වෙතත්, පරිසර විද්‍යාත්මකව වනාන්තරයට හා එහි වෙසෙන වනජීවීන්ට පහත සඳහන් පරිදි බලපෑම් සිදු විය හැකිය.

- ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා භාවිතා වන විශාල ව්‍යාපයන්, බාධකයන් ලෙස ක්‍රියා කොට එය වනජීවීන්ට මාරාන්තික විය හැකි අතර එමගින් ඔවුන්ගේ වාසස්ථාන අතර පවතින සම්භන්ධතාවයද බිඳී යාමේ අවධානමක් පවතී.
- ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකරණු ලබන කොන්ත්‍රාත් කරු යොදා ගන්නා කම්කරුවන් වනාන්තර ප්‍රදේශයට ඇතුල් වීම, සතුන් දඩයම්, නිදර්ශක එනතු කිරීම (ශාක සහ සතුන්ගේ) හා දැව වර්ග කපා දැමීමේ ප්‍රවෘත්තාවක් පවතී. වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත යටතේ එවැනි ක්‍රියාවන් තහනම් කර ඇති අතර එවැනි ක්‍රියාවන් මෙවැනි වැඩ බිම් වල සිදුවීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ.
- ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා භාවිතා වන විශාල ව්‍යාපයන් බාධකයන් ලෙස ක්‍රියා කොට එය වනජීවීන්ට මාරාන්තික විය හැකි අතර එමගින් ඔවුන්ගේ වාසස්ථාන අතර පවතින සම්භන්ධතාවයද බිඳී යාමේ අවධානමක් පවතී.
- කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් නොසැලකිලිමත් ලෙස හෝ හිතාමතාම ඉතා වටිනා දැව වර්ග කපා දැමීම හෝ කිසිදු හේතුවකින් තොරව විශාල භූමි ප්‍රදේශයක ගස් ඉවත් කර හෙලි පෙහෙලි කිරීමට ඉඩ කඩ ඇත.
- කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා හෝ තාවකාලික නවාතැන් ආධිය ඉදිකිරීම සඳහා ගස් වර්ග භාවිතා කල හැකි අතර එමගින් වන හානිය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ.
- කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වනාන්තරයට (හිතාමතා හෝ නොදැනුවත්ව) ගිනි තැබිය හැකිය. වියළි කාලවලදී මෙය වන ලැවී ගිනි ඇතිවීම් වැනි තත්ත්වයන් දක්වා වර්ධනය විය හැකි. මෙවැනි හේතු නිසා වනාන්තරයට සැලකිය යුතු හානි සිදු විය හැක.

8.2.3 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවට සිදුවිය හැකි බලපෑම

පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘති සාපේක්ෂ වශයෙන් විශාල භූමි ප්‍රදේශයක ජලවහන වැඩිදියුණු කිරීම නම් ගන්නා ඇතැම් ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් භූගත ජලයට බලබැම් සිදුවී එය භූගත ජල මට්ටම පහල යාමට හේතු වේ. භූගත ජල මට්ටම පහල යාම හේතුවෙන් කඳුබෑවුමේ ඇති දිය උල්පත් වල ජල මට්ටම සැලකිය යුතු ලෙස පහල යාමක් සිදුවිය හැකි අතර එහි බලපෑම බොහෝ විට එම ස්ථානයට සීමාවිය හැක. වර්තමානයේ කඳු බෑවුමේ සිට ගලා එන උල්පත් ජලය විභාරස්ථානය හා අවට නිවෙස් වල වාසය කරන පිරිස් භාවිතයට ගනු ලබයි. ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් කඳු බෑවුමේ ඇති ජල උල්පත් පාලනය කිරීමක් සිදු කරනු ලබන අතර ඒ හේතුවෙන් දැනට ජලය භාවිත කරන විභාරස්ථානයට හා නිවාස වලට බලපෑමක් සිදුවිය හැකිය. එබැවින් එම ජලය භාවිත කරන්නන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වනු ඇත.

8.2.4 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංහා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්

අවධානම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරන්නේ ජලාපවහන මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වේ. විශේෂයෙන් වර්ෂා කාලසීමාවේ දී අධිකව සිදුවන මතුපිට ජල වහනය ක්‍රමවත් ලෙස ආසන්නයේ ඇති ප්‍රධාන ඇල මාර්ගය වෙත යොමු කිරීම ආදී ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රමුඛ වේ. මෙහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස ගංගාවේ ජල මට්ටම වැඩි වීමෙන් ගංගා ඉවුරු බාදනය වීම්, ගංගා පත්ලේ ස්වභාවය වෙනස්වීම් සහ ගංහා ප්‍රවාහයේ පහල කලාපයේ ඇතිවන ගංගා පිටාර ගැලීම් සිදු වීමට ඉඩ ඇත. පාරිසරික ක්‍රියාවලීන් මත ඇතිවන බලපෑම සහ ජලජ පරිසර පද්ධතිවල රොන්මඩ තැන්පත් වීම ස්ථානීය ලෙස සිදුවිය හැකි බලපෑම් වේ.

8.2.5 ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා සිදුවන ජල දූෂණය මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම

නායයෑම හේතුවෙන් සුන්බුන් හා රොන්මඩ පහල බෑවුමේ ඇති ප්‍රධාන ජල මාර්ගයේ තැන්පත් වීමක් සිදුව ඇත. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලිය අතරතුර ඒම ද්‍රව්‍ය ඉවත් කරන විට හා භූමිය සකස් කරන විට ප්‍රධාන ඇල මාර්ගයේ හා අනෙකුත් ජලය ගලා බසිනා මාර්ග වල පහල ප්‍රදේශයේ රොන්මඩ තත්පත්වීමක් සිදුවිය හැක. ජලයට හානිකර ද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති අවස්ථාවන් වන යන්ත්‍රරෝපකරණවලින් තෙල් සහ වෙනත් හානිකර ද්‍රව්‍ය තාවකාලික ලෙස ගබඩා කර ඇති ටැංකි වලින් දූෂක බැහැර කිරීම/කාන්දු වීම, සන අපද්‍රව්‍ය සහ ගොඩබිම් අප

ජලය බැහැර කිරීම / ඉදිකිරීම් භූමියේ සේවකයන් අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම නිසා පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති ගංගා ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට හානි සිදුවිය හැක.

ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී මිශ්‍ර කිරීම්, එකතු කිරීම් වලට භාවිත කරන ද්‍රව්‍ය (සිමෙන්ති/ පාංශු ස්ථර ශක්තිමත් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ව්‍ය) අපරික්ෂාකාරී ලෙස බැහැර කිරීම නිසා ඒවා භාහිර පරසරයට නිරාවරනය වී ජල මාර්ග ඔස්සේ ගමන් කර පහල ප්‍රදේශයේ ඇති ගංගාව තාවකාලික දූෂණයන්ට ලක් විය හැකිය. ඇතැම්විට මෙම කර්මයන් හිතා මතම උවද වැඩබිම් සේවකයන් සිදු කල හැකිය.

මෙම අවිධිමත් බැහැර කිරීම් නිසා ජලයේ දූෂක ප්‍රමාණය ඉහල යාමෙන් ගංගා ජලයේ ජෛව ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, ජලයේ අවලම්බිත ඝන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය , තෙල් සහ ගිස් මට්ටම ඉහල යා හැකිය. එමගින්, පානීය ජලය, ස්නානය හා ජලජීවී වගාව වැනි කාර්යයන් සඳහා නිර්දේශිත මට්ටම් ඉක්මවා යාමෙන් ඒවායේ ප්‍රමිතීන් උල්ලංඝනය විය හැකිය. ගම්වැසියන් මෙම ගංගා ජලය විශේෂයෙන් ආගමික කටයුතු සඳහා භාවිතා කරනු ලැබේ. එබැවින් ඉදි කිරීම් අදියර තුළ අපවිත්‍ර ජලය හා අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම නිසා ස්ථානීය ජල ප්‍රමිතියට විශේෂ ගැටළු ඇතිවිය හැක.

8.2.6 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (එලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව

ඉදිකිරීම් ස්ථානය තාවකාලික එකක් වන බැවින් සේවකයින් තම ශරීර අවශ්‍යතා (වැසිකිලි භාවිතය) භාහිර පරිසරය තුළ අක්‍රමවත් ආකාරයෙන් සිදු කිරීමට බෙලබෙනු ඇත. වාන්තරයක් හා ගංගාවක් ආසන්නයේම පිහිටා තිබීම ඔවුන්ට එය අමතර වාසියක්ද වනු ඇත. ගංගාවේ පහල ප්‍රදේශයේ විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා (ස්නානය, සේදීම් සහ අනෙකුත් සනීපාරක්ෂක කටයුතු) ජලය භාවිතර කරන ජනතාවට සහ විවිධ ආගමික කටයුතු සඳහා ජලය භවිත කරන විශේෂ ජන කොටස් වලට එමගින් දැඩි අපහසුතාවයන් විදීමට සදුවන ඇත.

8.2.7 පහල ගංගා ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිත කරන්නන්ට සිදුවන බලපෑම

ජලයට මලද්‍රව්‍ය මුසු වීම හේතුවෙන් ජලය ආශ්‍රිත රෝග හටගැනීමට හෝ වසංගත රෝග බෝ වීමට ඇති අවධානම වැඩි කරයි. එමගින් ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය පහල යාම තුළින් එම ජලය. මිනිස් පරිහරණයට සහ ජලජ ජීවීන්ට අහිතකර තත්වයට පත් වේ. ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය නියමිත මට්ටමින් හෝ පවත්වාගෙන යාමට ව්‍යාපෘති භූමියෙන් ඉවතලන ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කල යුතු වේ.

8.2.8 සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටළු

ඉදිකිරීම් භූමියෙන් ඉවත් කරනු ලබන සුන්බුන් කොටස් ගංගා ඉවුරේ හෝ මාර්ග දෙපස ගොඩගසා තැබීම හේතුවෙන් වර්ෂා කාලයේ අතිරික්ත ජලය බැසයාම අවහිර වීම හා එම ද්‍රව්‍ය සේදී ගොස් ගංගාවේ ජලය අපවිත වීමට හේතු වෙන් ගංගාවේ පහල භාවිතා කරන්නන් හට ගැටළු ඇතිවිය හැක(ගෘහස්ත සහ ආගමික පරිබෝජනට).

8.2.9 වායු දූෂණය හා සම්බන්ධ ගැටළු

වායු දූෂණයට දායක වන ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ: ව්‍යාපෘති භූමිය සැකසීම , ඩීසල් එන්ජින් යොදා කැනීම් කටයුතු සිදු කිරීම, ගිනි තැබීම සහ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම, ඉදිකිරීම් අතරතුර භාවිත කරන සහ ඉවතලන විෂ සහිත ද්‍රව්‍ය (පිපිරුම් රසායන ද්‍රව්‍ය) භාවිත කිරීම්, කොන්ක්‍රීට්, සිමෙන්ති, ලී, ගල්, සහ සිලිකා වැනි ද්‍රව්‍ය වලින් ද අධික ලෙද වායු දූෂණයට හේතු වන දූවිලි හා වායු දූෂණ කාරක ඇති කරයි. මෙම තත්ත්වයන්ට ආසන්නයේ වෙසෙන නිවැසියන්ගේ සෘජු නිරාවරණ වීමේ අවදානමක් ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයට ආන්නයේ නිවාස නොමැති බැවින් එම අවධානම් තත්වය අවම උවද මාර්ගය භාවිතා කරන පදිකයින් / මගීන් කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කල හැකිය

8.2.10 ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන ශබ්දය දූෂණය, කම්පන, පිපිරීම් වැනි තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වලට හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවිය හැකි හානි

ඉදිකිරීම් උපකරණ වලින් ශබ්ද සහ කම්පන ඇති වීම සාමාන්‍ය තත්ත්වයකි. විහාරස්ථානය ආසන්නයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුවන බැවින් අධික ශබ්දයෙන් වන බලපෑම පිළිබඳව අවධානය යොමුකල යුතුය. යන්ත්‍රෝපකරණවලින් ජනනය වන ශබ්දය මගින් විහාරස්ථානයේ ආගමික කටයුතු වලට බාධා පැමිණිය හැක.

එබැවින් මෙම ඉදිකිරීම් භූමියේ යන්ත්‍රෝපකරණ වලින් නිකුත් වන අධික ශබ්දය කෙරෙහි අවධානය යොමුකළ යුතුය.

බර යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ඇතිවන කම්පනය විහාරස්ථානයේ ගොඩනැගිලිවලට බලපෑම් ඇතිකරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බිත්ති පුපුරායාම හා කඩා වැටීම වැනි ව්‍යුහාත්මක බලපෑම් සිදුවිය හැක. එබැවින් මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වලින් සිදුවන කම්පන කම්පන බලපෑම් පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමුකළයුතු වේ.

8.2.11 වැඩබිමේ සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශවාසීන් අතර ඇතිවිය හැකි නොසන්සුන් තත්ත්වයන්

ඇතැම් අවස්ථා වලදී ව්‍යාපෘති භූමියේ සේවයේ නියුතු සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශයේ ගම්වාසීන් අතර යම් යම් හේතූන් මුල් කරගෙන දෙපාර්ශ්වය අතර ගැටුම්, නොසන්නාත්තාවයන් ඇතිවිය හැකිය.

8.2.12 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්

ඉදිකිරීම් කටයුතු වෙනුවෙන් පැමිණෙන කම්කරුවගේ තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන බොහෝවිට ව්‍යාපෘති භූමියට ඉතා ආසන්නයේ ඉදිකරගනු ඇත. ඇතැම්විට කොන්ත්‍රාත්කරු ආසන්නයේ ඇති නිවසක් කුලී පදනම මත ලබා ගැනීමට පෙළඹෙනු ඇත. තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන සාමාන්‍ය ජනතාව වාසය කරන ගම්මානය තුළින් සපයා ගැනීමට යොමුවනු ඇත. විධිමත් කඳවුරු කළමනාකරණ ක්‍රමවේද අනුගමනය නොකලහොත් කම්කරු ගැටළු, පොදු පහසුකම් හුවමාරු කරගැනීමේදී නොසන්සුන් තත්ත්වයන්, ඔවුන් අතර ඇතැම් සමාජ ගැටළු හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ගැටළු ඇතිවීමට ඇති ඉඩකඩ ඉහලය.

තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන ව්‍යාපෘති භූමියට ඉතා ආසන්නයේ ඉදිකරණු ලැබුවහොත් සන අපද්‍රව්‍ය, අක්‍රමවත් මල අපවහන පද්ධති කළමනාකරණය පිළිබඳව ගැටළු ඇති විය හැකිය. එබැවින් එවැනි තත්ත්වයන් පිළිබඳව අවධානය යොමුකළ යුතුය.

8.2.13 ඉදිකිරීම් අතරතුර ප්‍රදේශවාසීන් වැඩබිමට පිවිසීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්

හැරීමට, පොලොව විදීමට සහ කැණීමට හවිතා වන අධික අවදානම අවදානමක් සහිත යන්ත්‍රෝපකරණ මෙම වැඩ බිම තුළ තිබිය හැක. එම නිසා මෙම වටපිටාව තුළ පුහුණු ශ්‍රම බලකායක් සුරක්ෂිතව කටයුතු කරනු ඇත. අනවසර පුද්ගලයින් වැඩ බිමට පිවිසෙන්නේ නම්, බර යන්ත්‍රෝපකරණ මගින් හදිසි අනතුරුවලට ලක්වීමේ අවදානම තිබිය හැකිය.

8.2.14 පුපුරණ ද්‍රව්‍ය සහ එවැනි වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්

නායයෑම සිදුවූ බැවුම් මාර්ගයේ විශාල ප්‍රමාණයේ ගල් කුට්ටි සිර වී අවහිර වීමක් සිදුව ඇත. පිළිසකර කිරීමේ කටයුතු වලදී එම විශාල ගල් ඉවත් කිරීමට සිදුවනු ඇත. බොහෝවිට එවා ඉවත් කිරීමට පුපුරණ ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීමට සිදුවනු ඇත. අනාරක්ෂිත ලෙස පිපිරවීම් සිදුකිරීම නිසා අවදානම සහගත තත්ත්වයන් ඇති විය හැක. මෙම පිළිසකර කිරීමේ කටයුතු අස්ථාවර බැවුම් මත සිදු කළ යුතු බැවින් පුපුරණ ද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීමෙන් බැවුම නැවත සක්‍රීය වීමට හේතු විය හැක. එබැවින් මෙවැනි තත්ත්වයන් වලදී මතු විය හැකි අවධානම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

8.2.15 ඉදිකිරීම් කටයුතු හා මහජන ආරක්ෂාව : මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට ඇති අවධානම

ඉදිකිරීම් කටයුතු අතර තුර වැඩබිමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම සහ අනෙකුත් කටයුතු සඳහා විශාල ට්‍රැක් රථ, බ්‍රැල්ඩෝසර් වැනි බර යන්ත්‍රෝපකරණ අවට ප්‍රදේශය තුළ ගමන් කරනු ඇත. මෙමගින් මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට අවධානම් තත්ත්වයන් ඇතිවිය හැක.

8.2.16 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සේවක ආරක්ෂාව

අවධානම් අවම කිරීම සඳහා යෝජිත භූමිය තවදුරටත් නායයෑමේ අවදානමක් පවතින වනාන්තර සහිත බැවුමකින් යුත් ප්‍රදේශයකි. සේවකයින් අස්ථාවර බැවුම් මත විවිධාකාර ඉදි කිරීම් කටයුතු සඳහා නිරන්තරව ඉහල පහල යාම සිදුවනු ඇත. යම් හෙයකින් එවැනි අවස්ථාවක නාය ප්‍රදේශය නැවත සක්‍රීය වීමක් සිදුවුවහොත් එය සේවකයින්ගේ ජීවිත වලට තර්ජනයකි. තවද මෙම නාය ප්‍රදේශය සහ වනාන්තරයකට මායිම් වී තිබීම හේතුවෙන් ඇතැම් ඉදිකිරීම් කටයුතු වනාන්තරය තුළ සිදුවිය හැකිය. මෙවැනි අවස්ථා වලදී වැඩ බිමේ

සේවකයින්ට වන සතුන්ගෙන් හානි පැමිණිය හැක (විෂ සහිත සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම වැනි). මෙවැනි හේතූන් නිසා ඉදිකිරීම් භූමියේ සිටින සේවකයින්ගේ ජීවිත යම් අවධානම් තත්ත්වයක පවතී.

වාහන හා ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණවලින් අනතුරට ලක් වීමේ අවදානම ඕනෑම ඉදිකිරීම් ස්ථානයකට පොදු වුවකි. කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා බාලවයස්කාර කම්කරුවන් (ළමයින්) යෙදවීමෙන්, ඔවුන්ට බරපතල අනතුරු හා තුවාල සිදුවීමේ අවදානමක් ඇත.

9. මහජනතාව ,අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්

මූලික අදියරේදී සිදු කරනු ලැබූ ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය නිරීක්ෂණය, දැනුවත් කිරීම් හා උපදේශන සේවා පැවැත්වීමේ අවස්ථාවට අත්වැල්තොට ගංභාරාම විහාරස්ථානයේ විහිරාධිපති හිමියන් වන වරකාගොඩ කස්සප හිමියන් සහභාගී විය. උන් වහන්සේ අධි අවධානම් තත්ත්වයේ පවතින විහාරස්ථානය තුළ තනිව වැඩ වාසය කරන බවත්, අවධානමත් සහිතව වාසකිරීමේදී ඇතිවන මානසික තත්ත්වය සහ නාය යෑම සිදුවූ දින කීපයේදී පැවති තත්ත්වයන් පැහැදිලි කරන ලදී. උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළ පරිදි නායයෑම සිදු වූ අනස්ථාවේදී එක් පසෙකින් නාය අවධානමද අනෙක් පසින් සුන්බුන් තැන්පත් වීම නිසා පහලින් ගලා බසින පැළැන් ගහ අවහිර වීම නිසා ගංවතුර අවධානමක්ද පැවති බවයි. ගංවතුර තත්ත්වය ඇතිවීමත් සමග පිටිසුම් මාර්ග ජලයෙන් යටවීමත් සමග ප්‍රදේශවාසීන් විවිධ දුෂ්කරතා වලට මුහුණ දී ඇත. එක්පසෙකින් නාය යෑමෙන්ද අනෙක්පසින් ගංවතුරෙන් ද සිදුවූ අපදා වෙන් ජාති ආගම් හේදයකින් තොරව සියළු ජනතාවට ඒකරාශී වීමට තිබූ එකම ස්ථානය විහාරස්ථානය පමණක් වූ බව ඔහු ප්‍රකාශ කරනු ලැබීය. කෙසේ වෙතත් මේ වන විට නාය යෑම් ආපදාව නිසා විහාරස්ථානය වාසය කිරීමට නොසලසු ස්ථානයක් බවට පත්ව ඇත.

ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රදේශවාසීන්ට ඇති අවධානම ඉවත් වීම, පාරිසරික හා සමාජමය වශයෙන් ඇතිවන ස්ථාවරත්වය ආදී ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභ පැහැදිලි කිරීමෙන් පසු විහාරස්ථානයේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ, ග්‍රාම නිලධාරී වරයා සහ එම අවස්ථාවට සහභාගී වූ අනෙකුත් බැතිමතුන් ව්‍යාපෘතියට හැකි පමණ දායක වීමටත්, ඉඩම් ආධිපති භාවිත කිරීමට, යන්ත්‍රසූත්‍ර අධිපති භාවිත කිරීමට ආදී වශයෙන් හැකි සෑම අයුරකින්ම දායකත්වය දැකිවීමට එකඟතාවය පල කරන ලදී.

9.1 අදාල පාර්ශවකරුවන් සමග පැවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම III)

10. විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම්: ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග හෝ මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය වන සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් ඇතිවන අංශයන්

10.1 ජලය හෝ තෙත් බිම් සඳහා වන බලපෑම් (ඇල මාර්ග වල අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමෙන් සිදුවන ගැටළු). නායයාම් ස්ථානයේ ඉදිකිරීම / පිළිසකර කිරීම තුළින් දිගුකාලීන බලපෑම් සහ වියහැකි බලපෑම සහ අවදානම් තත්ත්වය

නාය යෑම සිදුවූ ප්‍රදේශය සහ බෑවුම නැවත එය යතා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග වලදී විශේෂයෙන් සුන්බුන් ඉවත් කිරීමේදී සොදා යාම මගින් රොන්මඩ ආදිය පහල පිහිටි ගංභාවේ තැන්පත් වීමට හැකියාව ඇත. ඒවා සමග ඉදිකිරීම් භූමියේ ඇති යන්ත්‍රසූත්‍ර වල හානිකර ද්‍රව්‍ය වන තෙල් වර්ග කාන්දු වීම, තාවකාලික ගබඩා ටැංකි වලින් කාන්දු වීම, සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම, වැඩබිම් සේවකයින් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම වැනි හේතූන් නිසා තාවකාලික වශයෙන් නාය යෑම සිදුවූ ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව මතුපිට ගලන ජල මාර්ග වල සහ ගංභාවේ ජලයේ ගුනාත්මකභාවයට හානි සිදුවිය හැකිය.

10.2 බාදන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත බලපෑම් හා ගංභා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්

වර්ෂාව පවතින කාලසීමාවන් වලදී ප්‍රධාන ගංභාව හා සම්බන්ධ අතර ඇල මාර්ග වලින් එකතු වන විශාල ජල ප්‍රවාහයන් හේතුවෙන් ගංභාව ප්‍රසාරණය වී ඉවුරු බාදනය වීමට ඉඩ ඇත. වැඩිවන ජලධාරාව හේතුවෙන් පහල ගංභා ප්‍රදේශට වන බලපෑම් වැඩිවේ.

10.3 ප්‍රවාහන හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවන බලපෑම (විශේෂයෙන් තාවකාලිකව පිවිසුම් මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග අහිමි වීම, වාහන තදබදය)

ඉදිකිරීම් අතරතුර ආසන්නයේ ඇති ප්‍රධාන මාර්ගය පුර්ණ වශයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් වසා දැමීමට සිදුවිය හැකි අතර, යන්ත්‍රෝපකරණ වලනය මගින් මාර්ගය භාවිතා කරන පදිකයන්ට සහ ගමිවැසියන්ට යම් යම් අපහසුතා ඇතිවිය හැකිය.

10.4 පොදු සේවා සැපයීමේදී පහල ප්‍රදේශයට සිදුවන බලපෑම (ජල සැපයුම, අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම, විදුලිය සැපයීම, ආදිය)

අවසාධිත ද්‍රව්‍ය මතුපිටින් ගලා යාම, ව්‍යාපෘති භූමියේ අපද්‍රව්‍ය එකතු වීම වැනි හේතූන් නිසා මතුපිට ජලයේ ප්‍රමිතිය/ගුණාත්මක තත්ත්වයට බලපෑම් සිදුවිය හැකිය. ජලයේ පැවතිය යුතු අවම ගුණාත්මක තත්ත්වයන් හෝ ආරක්ෂා නොවූනහොත් විශේෂයෙන් එය පහල ගංහා ප්‍රදේශයේ පානීය ජල අවශ්‍යතාවය, ස්නානීය කටයුතු සහ අනෙකුත් අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ජලය භාවිත කරන පුද්ගලයන්ට හානිදාක තත්ත්වයන් ඇතිකරනු ඇත.

10.5 සත්ව හා ශාක විශේෂ වලට සිදුවන පාරිසරික, ජෛව විද්‍යාත්මක බලපෑම්

ඉදිකිරීම් අතරතුරදී වනාන්තර වල ජීව විවිධත්වයට හා වනජීවීන්ට පහත සඳහන් බලපෑම් සිදුකළ හැකිය

- i. ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා භාවිතා වන විශාල ව්‍යාපයන්, බාධකයන් ලෙස ක්‍රියා කොට එය වනජීවීන්ට මාරාන්තික විය හැකි අතර එමගින් ඔවුන්ගේ වාසස්ථාන අතර පවතින සම්බන්ධතාවයද බිඳී යාමේ අවධානමක් පවතී
- ii. වනජීවීන් දඩයම් කිරීම සහ ආරක්ෂා කළ වනාන්තර නිදර්ශකයන් (ශාක හා සතුන්ගේ) එකතු කළ හැකිය.
- iii. වනාන්තරයේ වටිනා දැව ප්‍රභේදයක් හෝ වනාන්තරවල ඇති විශාල විශාල පැල්ලම් නොසැලකිලිමත් ලෙස හෝ හිතාමතා ඉවත් කිරීම
- iv. ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා තාවකාලික ව්‍යුහයන් සඳහා වනාන්තර වල ගස් කැපීම හා භාවිතය
 - v. වනාන්තර ලැවී ගිනි ඇතිවීම් සහ වියළි කාලයේදී වනාන්තරය (හිතාමතා හෝ නොදැනුවත්ව) ගිනි තැබීම

10.6 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාව මත ඇති කරන බලපෑම

පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘති සාපේක්ෂ වශයෙන් විශාල භූමි ප්‍රදේශයක ජලවහන වැඩිදියුණු කිරීම නම් ගන්නා ඇතැම් ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් භූගත ජලයට බලබැම් සිදුවී භූගත ජල මට්ටම අවම වීමට හේතු වේ. භූගත ජල තලය පහල යාම හේතුවෙන් කඳුබෑවුමේ ඇති දිය උල්පත් වල ජල මට්ටම සැලකිය යුතු ලෙස පහල යාමක් සිදුවිය හැකි අතර එහි බලපෑම බොහෝ විට එම ස්ථානයට සීමාවිය හැක. වර්තමානයේ කඳු බෑවුමේ සිට ගලා එන උල්පත් ජලය විහාරස්ථානය හා අවට නිවෙස් වල වාසය කරණ පිරිස් භාවිතයට ගනු ලබයි. ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් කඳු බෑවුමේ ඇති ජල උල්පත් පාලනය කිරීමක් සිදු කරනු ලබන අතර ඒ හේතුවෙන් දැනට ජලය භාවිත කරන විහාරස්ථානයට හා නිවාස වලට බලපෑමක් සිදුවිය හැකිය. එබැවින් එම ජලය භාවිත කරන්නන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වනු ඇත.

10.7 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (ඒලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව

අක්‍රමවත් (ඒලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට මළද්‍රව්‍ය එකතු වීමෙන් ජලය මගින් ලෙඩරෝග බෝවීමට හැකියාවක් තිබීම.

10.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සහ ජලය අපවිත්‍ර වීම

ගංගාව සහ මාර්ගය අසල සන අපද්‍රව්‍ය තැන්පත් කිරීම හේතුවෙන් මතුපිට ගලයන ජලය සමග මුසු වී ගංගා ජලයට එකතු වීමෙන් ගංගාවේ පහල භාවිතා කරන්නන්ට බලපෑමක් ඇතිවිය හැක.

10.9 ඉදිකිරීම් භූමියට ආසන්නව වාසය නරන ඉහල හා මධ්‍ය වශයෙන් අතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන් (නාය ඉහල ප්‍රදේශය, පහල ප්‍රදේශය හා පහල ගංඟා නිම්න ප්‍රදේශය)

ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා මහජන ආරක්ෂාව, ශබ්දය සහ කම්පන බලපෑම්, ගොඩනැගිලිවල සහ නිවාස වල පන්සලේ ගොඩනැගිලි වල පැළුම් ඇති වීමේ ඉහළ අවධානමක් පවතී.

10.10 නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කල යුතු ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන මෙම ප්‍රදේශයේ ඉතා ඉක්මනින් ඉවත්කරගතයුතු විශේෂිත ව්‍යාපාර හෝ කෘෂිකාර්මික බිම් නොමති බැවින් සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නොවේ.

10.11 නාය ස්ථානයට අසලින්ම පිහිටි ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන මෙම ස්ථානය ආසන්නයේ ව්‍යාපාර හෝ, කෘෂිකාර්මික හෝ වෙනත් කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා ස්ථාන නොමැති බැවින් සැලකිය යුතු බලපෑමක් නොමැත.

10.12 වැඩබිම් තුළට සාමාන්‍ය පුද්ගලයින් ඇතුළු වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය. ව්‍යාපෘති ස්ථානයට සාමාන්‍ය ජනතාවට විශේෂ ක හැරුණු විට වෙනත් අරමුණු සඳහා ඇතුළු වීමට නොමැත. කෙසේවෙතත් සාමාන්‍ය මිනිසුන්ගේ අනවසර පිවිසුම නිසා විවිධ කාර්යයන් හේතුවෙන්, ක්‍රියාකාරී යන්ත්‍රෝපකරණ, වාහන, විදුලිය හා පුපුරණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා වන බැවින් හානි සිදුවිය හැකිය.

10.13 සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු - කොන්ත්‍රාකරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් ඉක්මවා යන විශේෂිත H & S (සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා) ක්‍රමවේදයන්.

ශ්‍රම බලකාය පහත දැක්වෙන අධි අවදානම් අවස්ථාවන්ට නිරාවරණය විය හැක.

1. විවිධාකාර ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා බැවුම් නිරන්තරවම ඉහල පහල ගමන් කිරීමට සිදුවීම හේතුවෙන් අස්ථාවර බැවුම් මත වැඩ කිරීමේ කම්කරුවන්ට අවදානම් තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවේ.
2. වනාන්තර ප්‍රදේශයක් ආසන්නයේ තිබීම හේතුවෙන් කම්කරුවන් සර්පයන් වැනි සතුන් ගේ දෂ්ඨ කිරීම් වලට ගොදුරු වීම.
3. වාහන හා ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණවලින් ඇතිවන අවදානම
4. නායයෑම් ආපදා අවදානම

10.15 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම

වැඩ කරන තත්ත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව වක්‍රලේකයේ 2003.3 වගන්තියට අනුව ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

11. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් සහ විරෝධතා නොමැති බව

11.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

i. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ අනුමැතිය

දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට ව්‍යාපෘති යෝජනාව ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට පළාතේ මහ ඇමති වරයා හා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ආයතන ද සහභාගී වනු ඇත. PMU නිලධාරියා මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, ව්‍යාපෘති තොරතුරු සහ පාරිසරික හා සමාජයීය විවිධ ගැටලු නිරාවරණය කිරීම හා ගැටළු සාකච්ඡා කරනු ඇත. මෙම රැස්වීමෙහි නිර්දේශය ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සලකා බලනු ඇත.

ii. සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය

පාලිත්ද නුවර ප්‍රාදේශීය සභාවෙහි සැලසුම් කමිටු විසින් මෙම ව්‍යාපෘතියට අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

11.2 අදාළ ස්ථානයේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන අනුමැතිය

- i. ව්‍යාපෘති භූමියට ඇතැම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය විදුලි බලය සපයා ගැනීමට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.
- ii. විහාරස්ථානයේ විහාරාධිපති හිමියන්ගේ අනුමැතිය

11.3 මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතිය

මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියට අනුව, මෙම ප්‍රදේශය සංවේදී ප්‍රදේශයක් යටතේ ආවරණය නොවන අතර ඒ අනුව මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය අවශ්‍ය නොවේ. ව්‍යාපෘතිය සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

11.4 වෙනත් අනුමැතීන්

- i. භූමි, පාෂාණ හා ඛනිජමය සුන්බුන් ප්‍රවාහනය හා බැහැර කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
- ii. ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය - භූ විද්‍යා හා පතල් කාර්යාංශයේ අනුමැතිය (අවශ්‍ය වන්නේ නම් පමණි).
- iii. අපද්‍රව්‍ය හා ශාක කොටස් බැහැර කිරීම සඳහා පාලිනිද නුවර ප්‍රාදේශීය සභාවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
- iv. පාෂාණ පිපිරවීම සඳහා අවශ්‍ය ස්ථාන සඳහා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් හරහා අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

11.5 පුද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ගැනීම / විරෝධතා නොමැති බව/ නීත්‍යානුකූලව බැඳුණු එකඟතාවයන්

ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමට, භූමියට පිවිසීමට, ඉදිකිරීම් වැඩ සහ දිගුකාලීන නඩත්තු කටයුතු වල නිරත වීමට කිසිදු බාධාවක් නොකරන බවට විහාරස්ථානයේ විහාරාධිපති හිමියන්, ඉඩම් හිමියන් සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නීත්‍යානුකූලව බැඳී ඇති ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම. අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත අනුමාන කාල සටහන 1 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 1: අනුමැතීන් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල සීමාවන්

අනුමත කිරීම	මාසය 1				මාසය 2			
	සතිය 1	සතිය 2	සතිය 3	සතිය 4	සතිය 1	සතිය 2	සතිය 3	සතිය 4
ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙන් අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
DFC වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමතිය	—	—	—	—	—	—	—	—
වෙනත් අනුමැතීන් භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ අනුමැතිය ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (අවශ්‍යතාවය අනුව)	—	—	—	—	—	—	—	—
පුද්ගලික ඉඩම් අයිතිකරුවන්ගේ කැමැත්ත / විරෝධතා නොමැති බව	—	—	—	—	—	—	—	—

12. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP)

විශේෂයෙන් අංශ 8 සහ 10 හි හඳුනාගත හැකි බලපෑම් හා අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග. මෙය ESMP හි විශේෂිත නිර්දේශ හා අවශ්‍යතාවන් තුළ ඇතුළත් වනු ඇත.

12.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ව්‍යාපෘති පාදක කරගත් නැවත පදිංචි කිරීමක් නොමැති බැවින් මෙම ව්‍යාපෘති ජර්දේශය සඳහා අදාළ නොවේ.

12.2 ජනතාව ඉවත් කිරීම

අධි අවධානම්/මධ්‍ය අවධානම් කළාපවල, ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ හෝ ඒ ආසන්නයේ, බැවුමේ ඉහල හෝ පහල ප්‍රදේශයේ, පහල ගංඟා නිම්නයේ මේ වන විටත් ජීවත් වේ නම් ඔවුන්ව ඉවත් කිරීම වහාම කල යුත්තකි. මෙම නිවාසවලට ඉදිකිරීම අතරතුරේදී හානිදායක තත්ත්වයන් හෝ ජීවිත තර්ජන එල්ල වීමට ඇති ඉඩකඩ ඉහලය. අත්වැල්තොට විහාරයද ඉහල අවධානම් කාණ්ඩයට අයත් වේ. ඉදිකිරීමේ අදියරේදී බැවුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය

ඇතිවිය හැකි අතර, බැඳුම් අස්ථාවර වීමෙන් සිදුවිය හැකි අවධානම අවම කර ගැනීමට සැලකිලිමත්විය යුතුය. එබැවින් තාවකාලිකව ප්‍රදේශයෙන් ඉවත් වී සිටීමට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.

එසේම, පාරිසරික ආරක්ෂණ ඒකකයේ පාරිසරික, සමාජ හා සෞඛ්‍ය හා සුරැකීමේ ඒකකය අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මෙම ස්ථානයේ පුද්ගලයින් ඉවත් කිරීම සහතික කිරීමට විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය. තවද, පස් බැමි කඩා වැටීමෙන්, සුන්බුන් ගලායාමෙන් සිදු වන හානි අවම කර ගැනීම සඳහා හැකි සෑම අවදානමක්ම අවම කරගැනීම සඳහා උපරිම ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

12.3 හානියට පත් භෞතික ව්‍යුහයන් , යටිතල පහසුකම් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියා පටිපාටිය

මෙම ස්ථානය සඳහා අදාළ නොවේ.

12.4 ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් දේපල අහිමි - හානියන් -හානි වීම් සඳහා වන වන්දි ඉල්ලාසිටීම

ව්‍යාපෘති කටයුතු වලදී, වාහන යන්ත්‍රසූත්‍ර එහා මෙහා ගමන් කිරීමෙන් හා කැණීම් කටයුතුවලදී පාරවල්, ජලසැපයුම් මාර්ග සහ අනෙකුත් ව්‍යුහයන්ට සිදුවන හානි අදාළ විය හැකිය.

12.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කල යුතුය

- i. නායයෑම් මගින් ඇතිවන අවදානම ගැන අවට ජනයා හා පාසැල් පාසල් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම.
- ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර දැඩි අවධානමක් ඇති පුද්ගල කණ්ඩායම් වලට විශේෂ දැනුවත් කිරීමක් අවශ්‍ය වේ. කෙටිකාලීන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් (ඉවත් කිරීම්) සහ ඉදිකිරීම් හා ඉඩම් පරිහරණ සම්බන්ධ කටයුතු.

12.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික සමාජීය/ කළමනාකරණ ක්‍රවේදයන් සලකා බැලීම

පරිසර හිතකාමී හා සමාජීය වශයෙන් සැලකිය යුතු සැලසුම්කරණය සලකා බැලීමෙන් පසු ආපදාව අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් නිර්මාණය කිරීමේදී පහත දක්වා ඇති කරුණු සලකා බැලිය යුතු ය.

වගුව 2: සැලසුම් අදියරයේදී පාරිසරික හා සමාජතත්ව සලකා බැලීම්

අංගය	මෙම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා සලකා බැලීම සඳහා නිර්දේශිත මට්ටම
<p>i. ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස සැලසුම් කරණය ජනාවාස ඉවත් කිරීම සහ ශාක විශේෂයන් ඉවත් කිරීම අවම කිරීම සඳහා වන ව්‍යාපෘති විශේෂිත සැලසුම් සැලකිල්ලට ගත යුතුය. වැදගත් ශාක විශේෂ වෘක්ෂලතා අවරණය සමග බැඳී ඇත්නම්, ශාක සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය</p>	ඉහළ
<p>ii. වාසස්ථාන සම්බන්ධතා සහ සත්ව මංපෙත් ස්ථිර ඉදිකිරීම් සඳහා හෝ ව්‍යාපෘතියට පිවිසීමට හෝ ගැඹුරු කානු පද්ධති ආදිය සඳහා හෝ විශාල වශයෙන් වනාන්තර කොටස් ඉවත් කිරීමට සිදුවන්නේ නම් සැලසුම් තුළ සත්ව වාසස්ථාන අතර සම්බන්ධතා නොබිඳෙන ලෙස සත්ව මංපෙත් වෘක්ෂලතා තීරු ආදිය ඇතුළත් විය යුතුය.</p> <p>වන සතුන්ට ගමන් කිරීම සඳහා ගැඹුරු දිගු කාණු වැනි මාර්ග ඉදිකිරීම කල යුතුය, වන සතුන්ට හානි සිදුවී මියයාම සහ හානි අවම කිරීම සඳහා මෙවැනි සුදුසු ආරක්ෂක පියවර ඇතුළත් කළ යුතුය. එවැනි ආරක්ෂිත පියවරයන් සඳහා ව්‍යාපෘති භූමියේ විශේෂ ස්ථාන හඳුනාගත යුතුය, එවිට එම සතුන්ට වැඩ බිම හරහා ඉහලට ගමන්කර වනාන්තරය දෙසට ඇතුළු වීමට හැකිය.</p> <p>බැඳුම් හා ඇළ අතර සුන්බුන් හේතුවෙන් විශාල බාධකයක් ඇතිවිය හැකිය, විශාල ව්‍යුහයන් නිසා සත්ව මංපෙත් වලට සිදුවන බාධකයන් ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය.</p>	අධි

<p>iii. ජල සම්පත් සංරක්ෂණය</p> <p>මෙයට පෘෂ්ඨය හා උප පෘෂ්ඨය යන දෙකම ජලය ලබා ගැනීම අඩංගුවේ. ලබාගත් ජලය සාපේක්ෂ වශයෙන් හොඳ තත්ත්වයේ පවතී නම් හොඳින් සැලසුම් කර මෙම ජලය ශාක වලට සහ අසල්වැසි ප්‍රජාවගේ පානීය සහ අනෙකුත් ජල අවශ්‍යතා සඳහා ලබා දිය යුතුය.</p>	අධි
<p>iv. ජල සැපයුම් අවහිර වීම</p> <p>ජලාපවහනය පාලනය කිරීමේ දී යෝජිත හානි අවම කිරීමේ පියවර අනුව නායයාමේ බැවුම් මත ස්වභාවික දියඋල්පත් වියළී යන්නේදැයි සොයා බැලිය යුතුය. එසේ වියළී යන්නේ නම් විපතට පත් පාර්ශවයන් සඳහා ස්ථිර විසඳුමක් ලබාදිය යුතුය එවැනි විසඳුමක් මගින් ලබාගන්නා ජලය ගබඩා කොට පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සඳහා යොදාගත් හැකි ය.</p>	අධි
<p>v. ස්වභාව සෞන්දර්යාත්මකව ගැලපෙන සැලසුම් සලකා බැලීම</p> <p>සෞන්දර්යාත්මක සංවේදී පරිසර නිර්මාණයේදී ස්වභාවික පරිසරය හා සංකලණය වන එමෙන්ම දෘශ්‍ය අවම වන ලෙස ව්‍යහයන් සැලසුම් කිරීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. ඒ සඳහා සුදුසු ස්ථායී ව්‍යහයන් නිර්මාණය කිරීම සඳහා භූ දර්ශන ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සේවය වැදගත් වේ.</p>	අධි
<p>vi. හරිත පාරිසරික ලක්ෂණ සලකා බැලීම</p> <p>පරිසර හිතකාමී සංවේදී වාසස්ථානවල ආපදා අවම කිරීම බොහෝමයක් සිදු කරනු ලබන බැවින්, පරිසර හිතකාමී හරිත සැලසුම් ගැන සැලකිලිමත් වීම වඩාත් උචිතය. උදාහරණයක් ලෙස: බාදනය පාලනය සඳහා දේශීය වෘක්ෂලතා විශේෂ භාවිතා කිරීම, පරිසරයේ විවිධත්වය පවත්වා ගැනීමට විශේෂ ශාක සංයෝජනයන් යොදා ගැනීම. ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂයන් යොදා නොගැනීම.</p>	අධි
<p>vii. සේවකයින් / මගීන් සහ ප්‍රජා ආරක්ෂාව</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියර තුළදී නායයාම සක්‍රීය වීම සිදු විය හැකි අතර කම්කරුවන්ට සහ මගීන්ට අන්තරාකාරී විය හැකිය. එබැවින් තට්ටු, ආරක්ෂිත දැල් වැනි සැලසුම් කළ ආරක්ෂණ ක්‍රම සැලකිල්ලට ගත යුතුය.</p>	ඉහළ
<p>viii. බාදනය පාලනය සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ගයන්</p> <p>ජල අපවහන කළමනාකරණය තුළදී, ජලය බෝක්කු හරහා අසල ප්‍රවාහවලට ගෙන යනු ලැබේ. වැසි කාලවලදී මෙම ජලාපවහනයෙහි ගලා එමේ වේගය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යා හැකි අතර මෙමගින් ඇළ පතුල සහ ඉවුරු බාදනය විය හැක. එබැවින් සැලසුම් කිරීමේදී අධික ජලධාරාවන් ස්වභාවික ජල මාර්ග වලට වේගයෙන් ගලායාම අවම කිරීම සඳහා බාධකයන් ප්‍රමාණවත් ලෙස යොදා ගැනීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය ආසන්නයේ ඇල මාර්ග සහ බෝක්කු තිබේ නම් ඉහත කරුණු මෙම සැලැස්මෙහි අඩංගු අංගයක් විය යුතුය.</p>	ඉහළ
<p>ix. අවම පසු නඩත්තු කිරීම් සහ සහා මෙහෙයුම් සැලසුම් කිරීම.</p> <p>හානිය අවම කිරීමේ කාර්යයේදී ජලාපවහන කළමනාකරණය සඳහා ගුරුත්ව කාණු වැනි අක්‍රීය ශිල්ප ක්‍රම (අමතර ශක්ති ප්‍රබවයක් අවශ්‍ය නොවන) සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ඇහිරී යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා නිවැරදි පයිප්ප විෂ්කම්භය, සිදුරු වල විෂ්කම්භ සහ ඇතිරීමේ ආනතිය නිවැරදිව සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ජලය ස්වාභාවික දහරාවන්ට එකතු කරවීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, බාදනයට ඔරොත්තු දෙන, රොන් මඩ රදවා ගැනීමේ පද්ධති ආදී නොයෙක් නඩත්තු ව්‍යුහ සැලසුම් කළ යුතුය.</p> <p>අධික කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දේශීය කාලගුණික තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන පරිදි ව්‍යුහයන් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවේශමෙන් තෝරා ගත යුතුය. වානේ ව්‍යුහයන් භාවිතා කිරීමේදී විශේෂයෙන් විබාදන වැලකීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම සැලසුම් කළ යුතු අතර සියුම් රොන් මඩ උප නළ මාර්ග වලට කාන්දු වීම වැළැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.</p>	අධි

12.7 ඉදිකිරීම් අදියර අතරතුර බලපෑම් අවම කිරීම

12.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්

පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම් අවම කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග සාමාන්‍යයෙන් සියලු නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථාන සඳහා පොදු වේ. මෙම බලපෑම් බොහෝ දුරට ඉදිකිරීමේ කටයුතු වල ක්‍රියාකාරීත්වයට හේතු වේ. එබැවින් ඉදිකිරීමේදී වන බලපෑම අවම කිරීම කොන්ත්‍රාත්කරුගේ යුතුකමකි. ඉදිකිරීම් අදියරේදී කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ලංසු පත්‍රිකාවේ ඇතුළත් කර ඇති පාරිසරික සහ සමාජ සහ සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂණ (ES & HS) කළමනාකරණයට අනුකූලව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය කෙසේ විය යුතුද යන්න පිළිබඳව ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් සකස් කර ඇත. මෙම කොටස සඳහා අදාළ අංශවල ගුණාත්මක බව දැක්වෙන ප්‍රධාන කොටස් පහත දක්වා ඇත. (වගුව 3). විස්තර සඳහා, ESMP ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා යොමු කළ යුතුය.

කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලුම්පත යටතේ ESMP වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර ඔහුගේ නිපුණතාවයන් පිළිබඳ නිසි ලේඛන ඉදිරිපත් කළ යුතුය. ESMP සඳහා වන පිරිවැය වෙනම වැටුප් අයිතමයක් ලෙස දැක්විය යුතුය. තෝරාගත් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රම ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර PMU ඒකකය එය අනුමත කිරීමට නියමිතය.

වගුව 3: ES & HS සමඟ අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අවශ්‍යතාව

යොමු අංකය. ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ESMP	අයිතමය	අදාළ ව්‍යාපෘතියට
2002. පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය		
2002.2 1)	වැඩ බිම් තුල ගබඩා කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත් (පන්සල, මාර්ග, මහජනතාව)
2002.2 2)	ශබ්ද හා කම්පන	අතිශයින්ම වැදගත් (පන්සල)
2002.2 3)	ගොඩනැගිලි ඉරි තැලීම් හා හානි සිදුවීම	අතිශයින්ම වැදගත්(විහාර ගොඩනැගිලි / නිවාස)
2002.2 4)	අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත් (පන්සල, ඇළ, මාර්ග වෙන් කිරීම)
2002.2 5)	කසළ බැහැර කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්(පන්සල, ඇළ, මහජන, මාර්ග)
2002.2 6)	දූවිලි පාලනය	වැදගත්
2002.2 7)	ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය හා අපද්‍රව්‍ය අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයකිරීම	වැදගත්
2002.2 8)	ජලය	වැදගත්
2002.2 9)	ශාක හා සත්ව විශේෂ	අතිශයින්ම වැදගත්(වනාන්තර)
2002.2 10)	භෞතික හා සංස්කෘතික සම්පත්	අතිශයින්ම වැදගත් (පන්සල)
2002.2 11)	පාංශු බාදනය	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 12)	පාංශු දූෂණය	අදාළ
2002.2 13)	භූමිය හැරීමේ කටයුතු	අදාළ
2002.2 14)	ගල්වල මෙහෙයුම්	අදාළ නොවේ
2002.2 15)	වාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තුව (දූෂණය)	වැදගත්
2002.2 16)	මහජනතාවට බාධා කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත් (පන්සල)
2002.2 17)	උපයෝගීතා සේවා සහ මාර්ගයේ ඇති පහසුකම්	අතිශයින්ම වැදගත් (පොදු, මාර්ග)
2002.2 18)	දෘෂ්‍ය පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත් (පන්සල, පොදු, මාර්ග සනීපාරක්ෂක ස්ථාන)

2002.5. පාරිසරික අධීක්ෂණය	මූලික සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරි තැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක් යොමු කරන්න
	ඉදි කිරීම් අතරතුර සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරි තැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක් යොමු කරන්න
	වැඩබිමේ මෙහෙයුම් කාලය තුළ සමීක්ෂණ	චිකල්ප
	වාර්තා කිරීම හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම	අදාළ
2003. වැඩ කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව (පාසල් සිසුන් සඳහා)		
2003.2	සුරක්ෂිත සංවිධානය සහ සන්නිවේදනය	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.3	ලමා ශ්‍රමය හා බලකිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.4	ආරක්ෂක වාර්තා සහ අනතුරු පිළිබඳ දැනුම් දීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.5	ආරක්ෂක උපකරණ සහ ඇඳුම් පැළඳුම්	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.6	ආරක්ෂාව පරීක්ෂා කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.7	ප්‍රථමාධාර පහසුකම්	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.8	සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු සහ පුහුණුව	අතිශයින්ම වැදගත්
2003.9	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයන්	අතිශයින්ම වැදගත්
<p>අදාළ: මෙම වගන්තිය ඕනෑම ව්‍යාපෘති ස්ථානයකට අදාළ පොදු එකක් ලෙස ව්‍යාපෘති ස්ථානය අදාළ වේ අතිශයින්ම වැදගත්: ESMP අදාළව එම ස්ථානයට නිශ්චිතවම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පාරිසරික ක්‍රමවේදයන් සකස් කිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p> <p>ඇතැම් විට අදාළ වේ: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අදාළ ව්‍යාපෘති ස්ථානයට පිවිසෙන විට මෙම ESMP ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ</p> <p>අදාළ නොවේ: තොරතුරු අනාවරණය වූ කොන්දේසි යටතේ මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයට අදාළ විය නොහැක චිකල්ප: අවශ්‍ය වන්නේ නම් පමණි</p> <p>ස්ථානීය විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක්: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් සඳහන් කර ඇති අධීක්ෂණ අවශ්‍යතා වලට අමතරව ස්ථානීය විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මෙහි සඳහන් පරිදි කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.</p> <p>යොමු කිරීම: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.</p>		

12.7.2 ස්ථානීය හානි අවම කිරීම

වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර

හානි අවම කිරීමේ අයිතමය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියර	වගකීම්
<p>i. ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ වලට බාධා පැමිණවීම</p> <p>ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ අවසරයකින් තොරව වනාන්තරයට අයත් ගස් කැපීම් හෝ විශාල වන වනාන්තර කොටස් එළිපෙහෙළි කිරීම් නොකළ යුතුය. වන ජීවීන්ට හා වාසස්ථාන වලට සිදුවන බාධා අවම කරගනීම ගනිමින් ඉදිකිරීම් කටයුතු පවත්වාගෙන යා යුතුය. එමෙන්ම වනසතුන් හමුවූ විටකදී (කැලෑ සතුන්) ඔවුන්ට හානි සිදු නොකර ආරක්ෂිත අයුරින් වනයට මුදා හැරිය යුතුය. සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ වන සතුන් දඩයම් කිරීම හා වටිනා වනාන්තර නිදර්ශක එකතු කිරීම තහනම් කර ඇති බැවින් එම කටයුතු දැඩි ලෙස තහනම් වේ. හිතාමතා හා වෙනත් හේතූන් මත වනාන්තර ප්‍රදේශයට ගිනි තැබීම දැඩි ලෙස පාලනය කළ යුතුය.</p>	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>ii. ඉදි කිරීම් අතරතුර බාදනයෙන් සිදුවන බලපෑම අවම කිරීම</p> <p>වැසි කාලය තුළදී ව්‍යාපෘති ස්ථානය බැවූම සකස් කිරීම සුන්බුන් ඉවත් කිරීම ආදී කාර්යයන් සිදු නොකිරීමට නිර්දේශ කර ඇත. එම නිසා වැසි කාලයට පෙර වියළි කාලගුණික තත්ත්වයක දී සිදුකළ හැකි උපරිමය නායයාම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය තුළ ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කිරීම අනිවාර්ය වේ. එමෙන්ම වැසි කාලය තුළ ඉහළ බැවූමේ කිසිදු</p>	ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>ක්‍රියාකාරකමක් සිදුනොකිරීමට නිර්දේශකර ඇත. මෙය සැලසුම් අදියරේ දී සලකා බැලිය යුතුය. පහළ බැවුමේ ඇති ඇල මාර්ගයට ඉවත දමන රොන්මඩ ඉවත් එකතු වීම වැලැක්වීමටත් පාලනය කිරීමටත් ක්‍රමවේද සකස්කල යුතුය.</p>		
<p>iii. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම</p> <p>එවැනි අපද්‍රව්‍ය ජනනය කළ හොත් ඒවා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් අනුමත ක්‍රමවේදයකට අනුව සෝදා යාමට ඉඩ නොදී ගබඩා කොට තැබිය යුතුය. එමෙන්ම කිසිදු හේතුවක් මත අපද්‍රව්‍ය විහාර පරිශ්‍රය හෝ ගංගා අසල තැන්පත් නොකළ යුතුය. එමනිසා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් බදුරලිය ප්‍රදේශීය සභාව වෙතින් නිර්දේශ කරන ස්ථානයකට කසල බැහැර කිරීමට අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>iv. ශබ්ද දූෂණය</p> <p>පොහොය දිනවල හා විශාල ජනතාවක් එක් රැස් වන ධර්ම දේශනා පූජාවන් ආදිය පවත්වන දින වලදී අධික ශබ්ද නිකුත් වන ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කල යුතුය. එවැනි ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීමට පෙර විහාරස්ථාන හිමියන්ට පෙර දැනුම් දීමක් සිදු කළ යුතුය.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>v. කම්පන බලපෑම්</p> <p>පැරණි විහාර ගොඩනැගිලි වලට හානි වීම වැලැක්වීමට විශේෂිත සීමාවන් තුළ කම්පන උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කළ යුතුය. මෙම ගොඩනැගිලි වල ඉරිතැලීම් ඉදි කිරීමට පෙර, ඉදිකිරීම් අතරතුර සහ ඉන් පසුව නිරීක්ෂණය කළ යුතුය. ගොඩනැගිලිවල සිදුවන ඉදිකිරීම් හානි හේතු / ඉරිතැලීම් නම් සුදුසු පරිදි වන්දි ලබා ගත යුතුය</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>vi. ජල සැපයුම් මාර්ග වලට බාධාවීම</p> <p>ඉදි කිරීම් ආරම්භ කිරීමට පෙර කඳුකරයේ ජල සැපයුම් මාර්ගයේ ඇති විය හැකි බාධාවන් නිසියාකාරව පුරක්ෂිත කළ යුතුය එසේ බාධා ඇති උනහොත්, විකල්ප සැපයුම් සැපයිය යුතුය.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>vii. ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය භාවිතය</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අනුමත ස්ථානවලින් පමණක් ජලය ලබාග ගත යුතුය. විහාරස්ථානයට අයත් ජල මාර්ග තුළින් ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය ලබා නොගත යුතු අතර එසේ ලබා ගන්නේ නම් අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>viii. දූවිලි සහ දූවිලි ආවරණ</p> <p>අධික දූවිලි උත්පාදනය වන ක්‍රියාකාරකම්කම් ඉතා සැලකිල්ලෙන් කළ යුතු අතර එවන් අවස්ථාවලදී ප්‍රමාණවත් ලෙස ජලය යෙදීමක් මගින් දූවිලි පාලනයට නිර්දේශ කර ඇත.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>ix. ඉදිකිරීම් කම්කරුවන් සහ මහජනතාව අතර හැසිරීම් වල සිදුවන නොසන්සුන්තාවයන් කළමනාකරණය කිරීම සහ කම්කරුවන් සඳහා වන අවාර ධර්ම පද්ධතිය</p> <p>පහත සඳහන් නිර්දේශිත මත ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් කම්කරුවන් හා බැතිමතුන් අතර ඇතිවිය හැකි ගැටළු නිසිලෙස කළමනාකරණය පිළිබඳව කොන්ත්‍රාත්කරු දැනුවත් කළ යුතුය</p> <ul style="list-style-type: none"> • නිසි දැනුවත් කිරීම්, ආවාර ධර්ම පද්ධතිය පිළිබඳ අධ්‍යාපනය, අධීක්ෂණය සහ දඩුවම් පැමිණවීම. • විහාරස්ථානය අනෙකුත් ප්‍රදේශව වලින් සීමා වී ඇති ව්‍යාපෘති කලාපය නිර්ණය කිරීම. • නිසි අවසරයකින් තොරව විහාරස්ථාන භූමියට අයත් ජල මූලාශ්‍ර වලින් ජලය ලබාගැනීමට හැකියාව නොමැත. • විහාරස්ථානයට අයත් සනීපාරක්ෂක පහසුකම් භාවිතා කිරීමට සේවකයන්ට අවසර නොමැත එබැවින් ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ සනීපාරක්ෂක සහ පහසුකම් සේවකයන් වෙත සලසා දිය යුතුය. 	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>

<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කිසිදු ව්‍යාපෘති කටයුත්තක් සඳහා ළමා ශ්රමය යොදා නොගත යුතුය (සෘජුව හෝ වක්‍රව) • අනතුරු විය හැකි අවදානම ඉතා ඉහළ බැවින් යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාකිරීමේදී බර යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාකරුවන් අතිශය පරීක්ෂාකාරී විය යුතුය. • බර යන්ත්‍රෝපකරණ එහා මෙහා කිරීමේදී ආරක්ෂිතව එහා මෙහා යාම සඳහා අවදානම් කලාපය සඳහා පූර්ණකාලීන මුරකරුවෙකු යොදාගත යුතුය . <p>වෙනත්</p> <ul style="list-style-type: none"> • පෝය දිනවල සහ බෞද්ධ උත්සව දිනවලදී ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු නො නොකළ යුතුය . • විදුලි සැපයුම් පද්ධතිය, ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ අනුමතයන් පරිදි ආරක්ෂිත ක්‍රම අනුව සකස් විය යුතු අතර විශේෂයෙන් විදුලි කම්පන තුළින් ළමයින්ට සිදුවිය හැකි අනතුරු වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. • ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ අනුමත ස්ථාන තුළ පමණක් වාහන නැවැත්වීම සහ ගබඩා කිරීම් කටයුතු සිදු කළ යුතුය. • ව්‍යාපෘති කාලය තුළ කම්කරුවන් අතර ඇතිවන ආරවුල් තත්ත්වයන් පාලනය කිරීම් සඳහා සහ අධීක්ෂණය සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කළ යුතුය. • වැඩබිමේ හැසිරීම පිළිබඳ විශේෂයෙන් මත්පැන් භාවිතය දුම් පානය සෝෂාකාරී හැසිරීම් කාන්තා බැතිමතුන්ට ඇතිවිය හැකි ලිංගික අපයෝජනයන් යන කාරණා පිළිබඳ දැඩි පාලනයක් පවත්වා ගත් යුතුය. • සේවකයින් විසින් කිලටු හෝ පිළිගත නොහැකි ඇඳුමකින් පුජනීය ස්ථානයක ඇතුළුවීම නොකළ යුතුය.එමෙන්ම එවැනි ස්ථානවල වැඩ කරන කාලය අතරතුර විවේක ගැනීම ආදිය ද නොකළ යුතුය. 		
<p>x. වැඩ කරන වේලාවන්</p> <p>මෙම ඉදි ඉදිකිරීම් කටයුතු විහාරස්ථානයේ විහාරාධිපති හිමියන්ට අනුකූලව සිදුවිය යුතු අතර ශබ්ද කම්පන හා දූවිලි ජනිත වන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් විහාරස්ථානයේ ආගමික කටයුතුවලට බාධා නොවන අයුරින් සිදුවිය යුතුය. රාත්‍රී කාලය තුළ ව්‍යාපෘති කටයුතු සිදු කරන්නේ නම් ඒ සඳහා සුදුසු ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කළ යුතුය.</p>	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xi. ආක්‍රමණික විශේෂ</p> <p>පාංශු බාදනය වලක්වා ගැනීමට සුදුසු ශාක හෝ තෘණ වර්ග භාවිතා කළ යුතුය.දේශීය පරිසරයට අයත් ආවේණික ශාක වර්ග තෘණ තෝරා ගැනීම සඳහා වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.</p>	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xii. ඓතිහාසිකව / සංස්කෘතිකව / ආගමිකව වැදගත් වන සොයාගැනීම්.</p> <p>ව්‍යාපෘති කටයුතු තුළදී එවන් අවස්ථාවන් ඇති වුවහොත් කොන්ත්‍රාත්කරු වහාම ඒ බව ව්‍යාපෘති කළමනාකරුට දැනුම් දිය යුතුය.</p>	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xiii. අනතුරු ඇඟවීම.</p> <p>ඉදි කිරීම් අදියර තුළ ආවාස ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කළ යුතුය. එම නිසා ජනතා ප්‍රවේශයන් වැලැක්වීමට හා අධි අවදානම් තත්ත්වයන් වළක්වා ගැනීමට අනතුරු ඇඟවීම් නිසි ආරක්ෂණ සලකුණු යොදා ගත් යුතුය.</p>	ඉදිකිරීම	PMU සහ විහාරස්ථානයේ ස්වාමීන්වහන්සේ
<p>xiv. අධි අවදානම් ප්‍රදේශවල ජීවත් වන ගෘහ ඒකක</p> <p>ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නායයෑම් ආපදා අනතුරු ඇඟවීම් වලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් අධික වැසි සමයේදී ආගමික ක්‍රියාකාරකම් සහ මහජන රැස්වීම් පැවැත්වීම වළක්වා ඇත.</p>	ඉදිකිරීම	PMU සහ විහාරස්ථානයේ ස්වාමීන්වහන්සේ

<p>xv. සේවක සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව</p> <p>i. ව්‍යාපෘති කාලය අතරතුරදී සේවකයින් අධි අවදානම් තත්ත්වයක් සහිතව වැඩ කළ යුතු බැවින් එම තත්ත්වය වලක්වා ගැනීමට ESMP වගකීම් මත කොන්ත්‍රාත්කරුට නිර්දේශිත අංශ 2003 යටතේ " ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව හා සේවා කොන්දේසි" ඉතා සැලකිලිමත්ව හා මනා කළමනාකාරිත්වයකින් යුතුව ආරක්ෂිත අධීක්ෂණ පද්ධතියක් මත පවත්වාගෙන යා යුතුය.</p> <p>ii. වැසි සමයේ අස්ථාවර බැවුම් මත වැඩ කිරීම් ඉතා අවදානම් බැවින් වැසි කාලයේ ව්‍යාපෘති කටයුතු සිදු සිදු කිරීම අත්හිටුවීමට විමට කටයුතු කළ යුතුය.</p> <p>iii. කම්කරුවන්ගේ හා ප්‍රජාවගේ ආරක්ෂාව සඳහා උසස් තත්වයේ අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සහ පූර්ණ කාලීන මුරකාවල් යොදාගැනීමයොදාගැනීමට තරයේ නිර්දේශ කොට ඇත.</p> <p>iv. කම්කරුවන් හා මාර්ගය භාවිතා කරන්නන් මත කළු ගල් පෙරළීමේ අවදානම වළක්වා ගැනීමට ආරක්ෂිත බාධක හා දැල් ස්ථාපිත කිරීම් අනිවාර්ය වේ</p> <p>v. සේවකයින් සඳහා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සපයා දිය යුතු අතර, සනීපාරක්ෂක අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස බැහැර කළ යුතුය.</p> <p>vi. සර්ප දෂ්ට කිරීම් ගැන ශ්‍රම බලකාය හොඳින් දැනුවත් විය යුතුය. සර්ප දෂ්ට කිරීම් දැනුවත් කිරීමේ පෝස්ටර්, හදිසි රෝහල්ගත කිරීමේ වැඩපිළිවෙලවල් සඳහා පෙර සැලසුම් සකස් කළ යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xvi. ගිනි ගැනීම් හා ලැව් ගිනි ඇතිවීම</p> <p>විදුලි පද්ධතිය ස්ථානගත කිරීමේදී විදුලිය කාන්දු වීම් හා පිපිරීම් වළක්වා ගැනීමට ඉතා සුපරීක්ෂා සුපරීක්ෂාකාරී විය යුතු අතර ඉදිකිරීම් අතරතුරදී ගිනි තැබීම් තහනම් වේ.</p>	<p>ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>

13. ව්‍යාපෘති ස්ථානය අධීක්ෂණය කිරීම

ඉදිකිරීම් අදියර තුළ පහත සඳහන් අධීක්ෂණ සැලැස්ම නිර්දේශ කර ඇත

වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර

අධීක්ෂණ අවශ්‍යතා	පරාමිතීන්	පරීක්ෂා කලයුතු වාර ගතන
මූලික නිරීක්ෂණ	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	එක් වරක් *
	පන්සල් ගොඩනැගිලි වල පූර්ව ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය (පිළිමගෙය)	එක් වරක් *
	වාතය ගුණාත්මකභාවය: අංශු	එක් වරක් *
	භූ කම්පන	එක් වරක් *
	පසුබිම් ශබ්දය මැනීම	එක් වරක් *
ඉදිකිරීම් අතරතුර	අධි අවදානම් පාසැල් ගොඩනැගිලි පිළිබඳ ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය	ඉදිකිරීම් තුළදී සැලකිය යුතු විස්ථාපන(ඇත් වීම්)පවතී **
	භූ කම්පන	කැණීම් යන්ත්‍රෝපකරණ, පිපිරවීම්, හෝ භූ කම්පන ජනනය කරන ඕනෑම ක්‍රියාවක දී *
	ඉදිකිරීම් ශබ්දය	අධික සෝෂාකාරී අවස්ථාවලදී මාසයකට වරක් *
	වායු ගුණාත්මක අංශු	මසකට වරක් *
	කුඩා වාසස්ථාන ඇගයීම	එක් වරක් ***
වායු විමෝචනය	අදාළ සියලු යන්ත්‍රෝපකරණ / වාහන ක්‍රියාත්මක වන පරිදි විමෝචන පාලන පරීක්ෂණ සහතිකය තිබිය යුතුය - උපදේශකයාගේ ව්‍යාපෘති ස්ථානයES විසින් පරීක්ෂා කළ යුතුය	
නිරීක්ෂණ ආයතනය	<p>* ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය හැර අනෙකුත් සියලුම පරාමිතීන් අධ්‍යයනය සඳහා මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි ස්වාධීන නිරීක්ෂණ ආයතනයක් යොදා ගත යුතුය.</p> <p>** PMU අනුමත ආයතනයක් මගින් ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය පැවැත්විය යුතුය</p> <p>*** FD හි අවශ්‍යතාවය මත PMU හි අනුමැතියෙන් තෝරාගත් තරගකාරී ආයතනයක් මගින් කුඩා වාසස්ථාන ඇගයීම තක්සේරු කළ යුතුය</p>	

අවශ්‍යතා වාර්තා කිරීම	<p>ගංගා ජල ගුණාත්මය - මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිසරික ජල තත්ත්ව ප්‍රමිතීන් සමග සැසඳීම, 2017</p> <p>ඉහල අවදානමක් සහිත ගොඩනැගිලිවල ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය - වෘත්තීය වාර්තාවක් යන්ත්‍රෝපකරණ, ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් සහ වාහන ගමන්, CEA සඳහා කම්පනය පිළිබඳ අන්තර් ප්‍රමිතීන් අනුව භූමි දෙදරුම් කම්පනය</p> <p>පසුබිම් ශබ්දය මැනීම - අතිරේක ගැසට් අංක 924.1, මැයි 23, 1996, මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය</p> <p>වායු ගුණාත්මය (අංශු පරික්ෂාව)- 2008 අගෝස්තු මස 15 වන දින අංක 1562/22 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය යටතේ ජාතික පරිසර උෂ්ණත්ව තත්ත්වයන් - මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය.</p> <p>කුඩා වාසස්ථාන ඇගයීම: TOR හි FD අනුව කුඩා වාසස්ථාන තක්සේරු වාර්තාව: කුඩා වාසස්ථාන මත ඇතිවන බලපෑම අවම කිරීම</p>
-----------------------	--

14. දුක් ගැනවිලි වලට සවන් දීම

පහත සඳහන් විය හැකි බලපෑම් සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් මෙම ව්‍යාපෘතියේ දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා උපදේශකවරුන් වන ES නිලධාරියා වගබලා ගත යුතුය. (අ) විභාගාධිපති හිමි ආ) අසල නිවාසවල පදිංචිකරුවන්. (යොමුකිරීම: දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ක්‍රියා පටිපාටිය සඳහා පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව). එසේම, විභාගස්ථානය තුළ දුක්ගැනවිලි ලිඛිතව ඉදිරිපත් කිරීමට ඒවා බහාලන පෙට්ටියක් තබා ගැනීම නිර්දේශ කර ඇත

15. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම

පහත දැක්වෙන ආයතන සහ සංවිධාන අනුව ලකුණු කරන ලද ආකෘති මගින් ES තොරතුරු අනාවරණය කිරීමට PMU හි වගකීම වේ.

වගුව 6: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම

තොරතුරු	යෝජිත ආයතන	තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදය
i. ව්‍යාපෘති සැලැස්ම (ස්ථානීය තොරතුරු, සැලසුම, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන)	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, RDA, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, අනෙකුත් දිස්ත්‍රික මට්ටම් නියෝජිතයන්, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB	රැස්වීම, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම්, අනුමැතීන් සහ කැමැත්ත සඳහා අත්සන් කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.
ii. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, AIIB, පාසලේ විදුහල්පති	රැස්වීම, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම්, අනුමැතීන් සහ කැමැත්ත සඳහා අත්සන් කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම
iii. ප්‍රගති වාර්තා (මූලික හා ඉදිකිරීම් කාලය තුළ)	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, AIIB සහ අදාළ පාර්ශ්වයන් සුදුසු පරිදි	ප්‍රගති රැස්වීම්, විශේෂ රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
iv. පාරිසරික අනුකූලතා සේවකයින් සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සඳහා ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, RDA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිස්, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, ගාම නිලධාරී, දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය NBRO, AIIB හා අදාළ පාර්ශ්වයන්	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
v. එ.ජා.ර.ස.ට අදාළ තීරණ හා ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, RDA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිසිය, රජයේ ඉඩම් හිමියන්, ග්රාම නිලධාරී, දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය NBRO, AIIB	රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
vi. දුක් ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය	අදාළ පාර්ශ්වයන්, AIIB	රැස්වීම්, ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය

වගුව 7: තොරතුරු රැස්කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධකර කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්

දිනය	ආයතනය	තොරතුරු සඳහා සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයා
27/09/2018 පැය 11.30	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	උපුල් විජයන්ත මහතා - අඩවි වන නිලධාරී
05/10/2018 පැය 14.00	මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය	වදිකා හේවගේ මහත්මිය නියෝජ්‍යය අධ්‍යක්ෂකා - CEA කළුතර දිස්ත්‍රික්කය

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන ඡායාරූපය

ඇමුණුම II: ආපදා තත්ත්වයේ ස්වභාවය හා උපදේශන අවස්ථා

රූපය a: ග්‍රාම නිලධාරී B.L. ජයරත්න මහතා සමඟ සිදුකල සාකච්ඡාව

රූපය b: ගංගාරාම විහාරයේ, වරකාගොඩ කස්සප ස්වාමීන් වහන්සේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

රූපය c: සෝලියස් මෙන්ඩිස් මහතා විසින් නිර්මිත බුද්ධ ප්‍රතිමා වහන්සේ , බෞද්ධ අනුගාමිකයන්, බෞද්ධ පඩිවරු සහ විහාරස්ථානයේ ප්‍රසිද්ධ අනෙකුත් කෘති

රූපය d: පුදුම සහගත ලෙසින් පන්සල් ගොඩනැගිලි වලට හානියක් නොමැතිව නායයාම් සිදු වී ඇති ආකාරය

ඇමුණුම III: පාර්ශවකරුවන් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡා තුළදී අනාවරණය වූ විශේෂ කරුණු

දිනය: 27/09/2018 සහ 05/10/2018		
ආයතනය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීගේ නම සහ තනතුර	ඉදිරිපත් වූ සැලකිය යුතු කරුණු
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	උපුල් විජයාන්ත මහතා අඩවි වන නිලධාරී	<p>✓ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධත්වයක් නැත පහත සඳහන් කරුණු අවධාරණය කෙරිණි.</p> <p>✓ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, අවම වශයෙන් යෝජනාවලියක් සකස් කර ඇති අතර, වනාන්තරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වාර්තාවක් සකසා ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය</p> <p>• සංරක්ෂණය කිරීමට ශාක ඇත්නම් පෙර අනුමැතිය ලබාගත යුතුය</p>
මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය	චන්ද්‍රිකා හේවගේ මහත්මිය නියෝජ්‍යය අධ්‍යක්ෂිකා - CEA කළුතර දිස්ත්‍රික්කය	<p>✓ මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධ නැත</p> <p>✓ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ පවත්වාගෙන යාම සඳහා නිර්දේශයක් අවශ්‍ය නොවේ</p>

ඇමුණුම IV: රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් හා පාරිසරික ආයතන වලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත ක්‍රමවේදය

1. නායයෑම් ආපදා අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා වූ ක්‍රියා පටිපාටිය
 - i. **RDA** විසින් පිළිගත යුතු සැලැස්ම: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය විසින් අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් පිළිබඳ විධිමත් ඉල්ලීමක් සමග **RDA** වෙත සවිස්තරාත්මක නිර්මාණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. **PMU** ඉහත ලිපි ලේඛන සකස් කළ යුතු අතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට ලේඛන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
 - ii. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය මෙම යෝජනාව ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන අතර ව්‍යාපෘති වාර්තා සඳහා කැඳවිය හැක. අත්‍යාවශ්‍ය සමාලෝචන සැපයිය යුතුය
 - iii. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අනුමත කර ඇති අතර, ව්‍යාපෘති ස්ථානයට පිවිසීමට, ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් සහ අවම කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය අතර ගිවිසුමක් අත්සන් කරනු ඇත.
 - iv. ඇතුළත් විය හැකි කොන්දේසි,
 - නාය යාමේ අවදානම අවම කිරීමෙන් පසුව ව්‍යාපෘතිය නිසි පරිදි භාර දීම අවශ්‍යවේ
 - නාය යාමේ අවදානම අවම කිරීමකින් පසුව නඩත්තු කටයුතු සිදු කළ යුතුය,
 - ඉදිකිරීම් වලදී කොන්ත්‍රාත්කරු පුද්ගලික ආරක්ෂණ උපකරණ භාවිතා කළ යුතුයැයි අවධාරණය කරන ලදී
 - සෑම අවස්ථාවකදීම කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වාහන, පදිකයින් සහ රථවාහන ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග, ආරක්ෂිත ස්ථාන, කොඩිකරුවන් සහ රාත්‍රී වැඩ සඳහා ආරක්ෂිත සහ පහසු මාර්ගයක් සැපයිය යුතුය. ආලෝකය සැපයිය යුතුය.
 - ඉදිකිරීම් කසල / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මහජන / මගී ජනතාව සඳහා අපහසුතාවයක් නොවිය යුතුය

ඇමුණුම V: අධ්‍යයන කණ්ඩායම

නම	තනතුර	අධ්‍යයන කාර්යය
TDSV ඩයස්	අධ්‍යයකෂ් / ESSD / NBRO	කණ්ඩායම් නායක
SAMS දිසානායක	ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාඥ / ESSD / NBRO	ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර විද්‍යාඥ
ප්‍රභාත් ලියනආරච්චි	විද්‍යාඥ / ESSD / NBRO	පාරිසරික විද්‍යාඥ
H කුසලසිරි	තාක්ෂණික නිලධාරී / ESSD / NBRO	GIS / ජනගහන දත්ත / සමීක්ෂණ ආධාර
හර්ෂ ඒකනායක	ස්ථාන භාර නිලධාරී-කළුතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය	භූ විද්‍යාඥ

ඇමුණුම VI: විමර්ශන ලැයිස්තුව

1. අත්වැල්තොට නායයෑම් පිළිබඳ ජා.ගො.ප සංවිධානයේ ශේෂ්‍ර වාර්තාව
2. ගෝලීය පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම් - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AIB**
3. පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AIB**
4. නැවත පදිංචි කිරීමේ සැලසුම් රාමුව - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AIB**